

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

**ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ
ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
2012 - 2014**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ
ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
2012-2014

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ 2012-2014

Επιμέλεια: Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Σελιδοποίηση - εξώφυλλο:

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκτύπωση - βιβλιοδεσία:

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Αθήνα, Οκτώβριος 2014

ISBN: 978-960-92440-4-6

(Αρ. εργασίας 180/2014)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

———— ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ —————
ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
———— 2012-2014 —————

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	9
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ	11
ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ.....	13
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	
«ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ	17
Η ΕΛΛΑΔΑ ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ (ΙΑΣΑ).....	21
ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	22
ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ	23
ΦΑΚΕΛΟΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ - ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ.....	25
ΚΑΥΣΙΜΑ	27
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	28
ΝΟΘΕΥΜΕΝΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.....	32
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ - Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ ...	36
OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	38
ΥΠΕΡΤΙΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ-ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ	43
ΤΡΙΓΩΝΙΚΕΣ - ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ.....	45
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΙΚΩΝ.....	47
ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	49
ΕΠΙΣΦΑΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	51
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ.....	53
ΠΛΑΣΤΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	55
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ	57
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ – ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ.....	59

ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ	61
ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΒΟΛΩΝ	64
ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ.....	66
ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	69
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑ Μ.Μ.Ε.....	72
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	79
ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	81
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	82
ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑ (ΜΕΤΡΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ)	84
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗ ΓΟΡΤΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	88
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΣΙΤΙΣΗ	90
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΥΝΑΤΩΝ - ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	91
ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	93
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ.....	95
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	97
I. ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.....	98
II. ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ.....	99
III. ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΗΛΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	102
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΕΤΙΑΣ 2012-2014.....	103

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Από την ανάληψη των καθηκόντων που ανετέθησαν από τον Πρωθυπουργό, Αντώνη Σαμαρά, για δύο νευραλγικούς, ιδιαίτερης σημασίας τομείς, της διαφάνειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκπονήθηκαν δύο αντίστοιχα εθνικά σχέδια που συντάχθηκαν για πρώτη φορά στη χώρα μας.

Βάσει αυτών καθορίστηκαν οι στόχοι, οι προτεραιότητες και το χρονοδιάγραμμα δράσεων και ενεργειών οι οποίες δεν περιορίστηκαν μόνο σε θεωρητικές αναλύσεις, φιλοσοφικές αναζητήσεις και πολιτικές εντυπωσιασμού. Με αίσθημα ευθύνης, ανιδιοτέλειας, χωρίς συμβιβασμούς και διακρίσεις σε κατεστημένες αντιλήψεις και επιρροές οικονομικών και άλλων παραγόντων, προχωρήσαμε σε ουσιαστικές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις και ενέργειες. Άλλωστε σε μία χρονική περίοδο μεγάλης κρίσης, που θέτει σε κίνδυνο ακόμη και την εθνική μας υπόσταση, δεν υπάρχουν περιθώρια για μικροπολιτικές επιδιώξεις, χρόνος για τακτικισμούς και για συντήρηση παραγοντισμού.

Οι έκτακτες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα επιβάλλουν την αιτιολογική αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία, στην εθνική ταπείνωση, ενώ επιτάσσουν την εμπέδωση της διαφάνειας. Οφείλουμε να αναδείξουμε, ως υπέρτατη αξία, την ανθρωπίνη αξιοπρέπεια προστατεύοντας και προάγοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφάνεια, ως πυρήνες της δημοκρατίας. Συνεπείς στις δεσμεύσεις μας, στην έκθεση πεπραγμένων του 2012-13, παρουσιάζουμε τον απολογισμό της διετίας της Γενικής Γραμματείας προκειμένου:

- να μπορούν να εκτιμήσουν εκείνοι που μας εμπιστεύτηκαν αν ανταποκριθήκαμε στην αποστολή μας, όπως οι αρμοδιότητες και το καθήκον ορίζουν,*

- να παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες να έχουν, κατά το δυνατόν, πλήρη εικόνα των ενεργειών, των δράσεων και των παραλείψεων για να κάνουν την κριτική, τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους,
- να προβούμε με τους συνεργάτες μας στις δικές μας εκτιμήσεις, στην αυτοκριτική μας, προκειμένου να αποδώσουμε τα βέλτιστα.

Στο δύσβατο αυτό δρόμο και δύσκολο αγώνα προχωρήσαμε, σε βαθμό που αυτό μπορεί να κριθεί αποτελεσματικό, με τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Αντώνη Ρουπακιώτη και Χαράλαμπο Αθανασίου καθώς και άλλους υπουργούς της Κυβέρνησης. Με τη συνεργασία του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των υπηρεσιακών παραγόντων, όχι μόνο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά και άλλων υπουργείων και υπηρεσιών. Με τη συνδρομή επίσης ομάδων εργασίας με πανεπιστημιακούς, λειτουργούς της Δικαιοσύνης, εμπειρογνώμονες, πρόσωπα με επιστημονική κατάρτιση, κοινωνική ευαισθησία και γνώση του αντικειμένου, τους οποίους ευχαριστώ θερμά.

Γεώργιος Ι. Σούρλας

Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συστάθηκε με το Π.Δ. 94/2010. Έργο της Γραμματείας όπως προβλέπεται και στο νέο οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Π.Δ. 101/2014, (ΦΕΚ Α' 168) είναι:

Α. Η καθιέρωση και η ενίσχυση κανόνων διαφάνειας στη λειτουργία των θεσμών του κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των αρμοδιοτήτων άλλων υπουργείων.

Β. Ο σχεδιασμός, η επεξεργασία, ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής προγραμμάτων και σχεδίων δράσης κατά της διαφθοράς.

Γ. Η εμπέδωση και προαγωγή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, με την ανάληψη όλων των αναγκαίων σχετικών πρωτοβουλιών, μεταξύ των οποίων και η συμμόρφωση προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Για το σκοπό αυτό η Γενική Γραμματεία, ιδίως:

Α) Σχεδιάζει, επεξεργάζεται και εισηγείται τις προτεραιότητες της πολιτικής και τους άξονες δράσης για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτελεσματική άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Β) Αναλαμβάνει και προωθεί τις σχετικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές πρωτοβουλίες και παρακολουθεί την εφαρμογή τους.

Γ) Μεριμνά για την παρουσίαση των εθνικών θέσεων στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άλλων διεθνών οργανισμών.

Δ) Προωθεί την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας στις κατευθύνσεις που τίθενται από τους διεθνείς οργανισμούς.

Ε) Αναπτύσσει, μελετά και συντονίζει δράσεις που προωθούν τη διαφάνεια και εξασφαλίζουν την ακώλυτη άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στ) Προάγει τη συνεργασία μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών φορέων και διαβουλεύεται, με την εθνική επιτροπή για τα δικαιώματα του ανθρώπου και με άλλες εθνικές ή διεθνείς οργανώσεις, για θέματα διαφάνειας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Κατά τη διετία 2012-2014, η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, έγινε αποδέκτης σημαντικού αριθμού καταγγελιών, αναφορών, προτάσεων από πολίτες και φορείς τόσο για θέματα διαφθοράς, όσο και καταπάτησης - προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η δυνατότητα επικοινωνίας με τη Γραμματεία παρέχεται με όλα τα δυνατά μέσα (ταχυδρομικά, τηλεφωνικά, με fax ή email), με συναντήσεις με το Γενικό Γραμματέα και το προσωπικό της Γραμματείας.

Για ενίσχυση της ανοιχτής επικοινωνίας με τους πολίτες, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, υπάρχει ειδική φόρμα επικοινωνίας με τη Γενική Γραμματεία, για καταγγελίες φαινομένων διαφθοράς και καταπάτησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Κατά τη διετία 2012-2014, οι αναφορές σε ποσοστό της τάξης του 96% ήταν επώνυμες, ενώ οι ανώνυμες αναφορές έφθασαν μόλις το 4%.

Ως προς τα θέματα διαφθοράς οι αναφορές αφορούσαν πολλούς τομείς και περιπτώσεις, αλλά κυρίως τις προμήθειες στα νοσοκομεία, το «φακελάκι», το λαθρεμπόριο και τη νοθεία στα καύσιμα, περιπτώσεις φοροδιαφυγής γενικότερα και ειδικότερα μέσω offshore εταιρειών και τριγωνικών συναλλαγών, εικονικά τιμολόγια κ.ά.

Οι αναφορές για θέματα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αφορούσαν κυρίως ζητήματα άνισης ή διακριτικής μεταχείρισης, προσβολής της ιδιωτικότητας, παροχής εννόμου προστασίας, ζητήματα εργασιακά – προνοιακά κ.ά.

Πέραν από τις απαντήσεις στα ζητήματα που ετέθησαν, την προώθηση στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι αναφορές αυτές αποτέλεσαν καθοριστικό παράγοντα στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων ανάδειξης και αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών.

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

«ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ»: ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Είναι διαπιστωμένο ότι η διαφθορά και τα παράγωγά της αποτελούν βασική αιτία της πολύπλευρης ηθικής, κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής κρίσης που οδήγησαν τη χώρα στην εξαθλίωση και στην εθνική ταπείνωση.

Η διαφθορά έχει καταστεί απειλή για τη λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος, για την κοινωνική μας συνοχή και την εθνική μας υπόσταση.

Η κατάσταση της Ελλάδας από τους διεθνείς οργανισμούς στα χαμηλότερα επίπεδα μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προς τη διαφάνεια, εκθέτει τη χώρα μας και μας θέτει ενώπιον των ευθυνών μας για την ανάταξη της βαριάς, νοσηρής αυτής κατάστασης.

Έχει καταστεί πλέον πεποίθηση ότι η συνέχιση αυτής της κατάστασης δεν εκθέτει μόνο τη χώρα διεθνώς, αλλά την οδηγεί στην κατάρρευση ακόμα και στην καταστροφή· ότι μόνο η διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους χώρους της δημόσιας ζωής μπορεί να καταστείλει και να αποτρέψει αυτά τα νοσηρά φαινόμενα.

Η κατάσταση που επικρατεί και η έκταση του προβλήματος επέβαλαν την εφαρμογή ενός συγκροτημένου, ολοκληρωμένου σχεδίου εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς.

Τέτοιο είναι το Σχέδιο κατά της Διαφθοράς «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ», το οποίο η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατέθεσε και - μετά από διαβούλευση με τα συναρμόδια υπουργεία - αποτέλεσε την εθνική πρόταση για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η διαβούλευση με τα Υπουργεία Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Διοικητικής Μεταρρύθμισης ανέδειξε ακόμα περισσότερο την αναγκαιότητα της ύπαρξης του Σχεδίου «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» ως το μοναδικό εργαλείο που υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα για να εκτιμηθούν οι κίνδυνοι διαφθοράς, να συντονιστούν οι δράσεις και να προωθηθούν σε όλο το δημόσιο και ιδιωτικό χώρο, πολιτικές και σχέδια για την καταπολέμηση ανά τομέα.

Το Σχέδιο «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» στοχεύει, μέσα από τρεις πυλώνες - εκπαίδευση, αποτροπή, πρόληψη - στο σύνολο της κοινωνίας, τη διοίκηση (δημόσια και μη) και το πολιτικό σύστημα, ενώ δίνεται παράλληλα η δυνατότητα να ληφθούν άμεσα και έκτακτα μέτρα σε τομείς υψηλού κινδύνου, όπου η διαφθορά εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένη.

Είναι ενδεχόμενο ότι θα υπάρξουν αντιδράσεις, προσπάθειες εκφοβισμού, σπύλωση ενάντια στην πλήρη εφαρμογή του Σχεδίου «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» καθώς και όσων πρωτοστατούν στην εκστρατεία στήριξής του. Όμως, απέναντι σε όλους αυτούς, αντιπαρατάσσεται η συντριπτική πλειοψηφία των ελλήνων πολιτών, των λειτουργών της δημόσιας διοίκησης και των πολιτικών, που έχουν συνειδητοποιήσει, ότι δεν υπάρχουν άλλα όρια ανοχής και αντοχής.

Εκείνο βέβαια που προέχει είναι η πολιτική βούληση, η απόφαση της πολιτικής ηγεσίας της χώρας και των κυβερνήσεων να συγκρουστούν με τα οργανωμένα συμφέροντα, με τους διαπλεκόμενους, να απομονώσουν και να αποβάλουν τους επιόρκους πολιτικούς παράγοντες, που αποτελούν τον ισχυρό πόλο των κυκλωμάτων της διαπλοκής.

Στο Εθνικό Σχέδιο «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» όλοι οι συμμετέχοντες φορείς υποστηρίζονται, ώστε να αναδεικνύουν τη διαφάνεια ως προτεραιότητά τους και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παράγουν και να δημοσιεύουν περιοδικές εκθέσεις πλήρους απολογισμού των πεπραγμένων τους για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Επίσης, στο Εθνικό αυτό Σχέδιο κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μία εμπειρισταυμένη ανάλυση της επικρατούσας κατάστασης, να γίνει αναφορά στην παθογένεια του συστήματος, στα αίτια, στις επιπτώσεις και στα αποτελέσματά τους, στην κοινωνία και στο πολιτικό σύστημα.

Είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε πώς φτάσαμε στη σημερινή κατάσταση, για τις πράξεις και παραλείψεις που οδήγησαν στην κρίση προκειμένου να προχωρήσουμε με το Εθνικό Σχέδιο στην αιτιολογική αντιμετώπιση του φαινομένου της διαφθοράς.

Όμως, για να καταστεί ένα εθνικό πρόγραμμα κατά της διαφθοράς λειτουργικό, βιώσιμο και αποτελεσματικό με προοπτική να μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που οι συνθήκες υπαγορεύουν για την πορεία τόσο του έθνους όσο και του κοινωνικού συνόλου, πρέπει να υφίσταται ένα ηθικό - κοινωνικό υπόβαθρο.

Απώτερος στόχος, όπως αναφέρεται στη Σύμβαση του Ο.Η.Ε κατά της Διαφθοράς, είναι η ανάδειξη αξιών που δρουν ανασχετικά στη διάβρωση της κοινωνίας που προκαλεί η διαφθορά· γι' αυτό, γίνεται ειδική αναφορά σε αυτές τις κοινωνικές συνιστώσες που πρέπει να αποτελέσουν συνεχή – αδιάκοπη επιδίωξη της πολιτείας.

Η σημερινή Κυβέρνηση έχει αποφασίσει να επιδείξει μηδενική ανοχή στη διαφθορά και αυτή η πρόθεσή της επιβάλλεται να διατρανωθεί με κάθε τρόπο και προς πάσα κατεύθυνση.

Συγκεκριμένα, με το Εθνικό Σχέδιο «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» επιδιώκεται:

- να τεθεί τέλος στις ατέρμονες συζητήσεις που, επί σειρά κυβερνήσεων, οδήγησαν σε αναποφασιστικότητα για τον καταλληλότερο τρόπο της προώθησης της διαφάνειας
- να βγει η χώρα από την επιτήρηση οδηγώντας την στην εκπλήρωση όλων των διεθνών υποχρεώσεων και των δεσμεύσεών της για θέματα διαφθοράς ανταποκρινόμενη και στις δεσμεύσεις που απορρέουν από το μνημόνιο και τους οδικούς χάρτες
- να εντοπιστούν περιοχές υψηλού κινδύνου διαφθοράς και να δημιουργηθούν μηχανισμοί προληπτικής αντιμετώπισης
- να τεθεί σε υψηλή βάση η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας, από όπου και αν προέρχεται
- να αποκατασταθεί η αξιοπιστία της χώρας διεθνώς έτσι ώστε να θεωρείται ισότιμος διεθνής συνομιλητής και πρωτοστάτης στον αγώνα κατά της διαφθοράς
- να αποκατασταθεί και να επανατοποθετηθεί η διαφάνεια ως λέξη και ως έννοια, στη συνείδηση της κοινωνίας, αφού η μέχρι σήμερα, άσκοπη πολλές φορές, χρήση του όρου, την έχει καταστήσει κενή περιεχομένου ως λέξη, αδιάφορη ως νόημα και μη πιστευτή ως προς τις δηλούμενες προθέσεις χρήσης της
- να επανέλθει η εκτίμηση της κοινωνίας σε ηθικές αρχές και αξίες όπως η αλήθεια, το φιλότιμο, η εμπιστοσύνη, η αξιοκρατία, η συνέπεια, η πολιτική υπόσχεση και ευθύνη.

Το Εθνικό Σχέδιο «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» λειτουργεί ως μία πολιτική ομπρέλα, που θα στεγάσει όλες τις κοινές δράσεις κυβέρνησης – κοινωνίας προς τη διαφάνεια και θα περάσει στην κοινωνία, καθαρό το μήνυμα ότι:

- Η διαφάνεια αποτελεί βασική αρχή και προϋπόθεση του κράτους δικαίου και της διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος, η οποία πρέπει να διέπει το δημόσιο βίο σε όλους τους χώρους και σε όλα τα επίπεδα, καθώς και όλους τους κλάδους του δικαίου.
- Η διαφάνεια έχει καταστεί το βασικότερο συστατικό στοιχείο, παράγοντας εγγύησης για την ουσιαστική λειτουργία της Δημοκρατίας, θεμελιώδες πολιτικό και κοινωνικό αίτημα.

ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ:

- Δίνεται η δυνατότητα γνωστοποίησης των πάντων στους πάντες που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία του κράτους, σε όλους τους χώρους

και σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και εξουσίας, μπορούν να αποκαλυφθούν, αλλά και να προληφθούν φαινόμενα διαπλοκής, διαφθοράς και σκανδάλων.

- Ενισχύονται φαινόμενα που έχουν σχέση με τη σωστή λειτουργία του κράτους δικαίου, τη νομιμότητα, την αξιοκρατία, τη χρηστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών και την ορθολογική λειτουργία των αγορών.
- Αποτρέπονται φαινόμενα που διασπούν την κοινωνική συνοχή, πλήττουν την αλληλεγγύη, καλλιεργούν την ασυδοσία, ανακόπτουν την ανάπτυξη, δηλητηριάζουν την κοινωνική δικαιοσύνη και οδηγούν στην ηθική και κοινωνική κατάρπωση.
- Αποκαλύπτονται και αντιμετωπίζονται φαινόμενα και δραστηριότητες που κινούνται στο διάκενο της έννομης τάξης και διευκολύνονται από την ασάφεια ή την ανεπαρκή κάλυψη του νόμου.
- Προλαμβάνονται, αποκαλύπτονται, αντιμετωπίζονται άλλες μορφές διαφθοράς όπως είναι η νομότυπη διαπλοκή και η «αθέατη» απάτη.

Η νομότυπη διαπλοκή: γίνεται με τη θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων που προσφέρουν κάλυψη στην εξυπηρέτηση συμφερόντων ορισμένων ή, ακόμη και σκόπιμα, παραλείψεων ρυθμίσεων που διευκολύνουν τη δράση τους.

Η «αθέατη» απάτη: συντελείται με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται σε ορισμένους για να πλουτίσουν χωρίς, εκ πρώτης όψεως, να γίνεται αντιληπτό περί τίνος πρόκειται όπως στην περίπτωση του χρηματιστηρίου, των υποτιμήσεων της δραχμής και άλλων φαινομένων απάτης. Οι ιδιώτες επενδυτές γνωρίζουν τα σχέδια και τις αποφάσεις των αρμοδίων υπηρεσιών και των πολιτικών προϊσταμένων τους και προβαίνουν σε αγορές, σε περιοχές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όπου πρόκειται να γίνουν μεγάλα δημόσια έργα. Υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις «αθέατης» διαφθοράς, όταν παράγοντες της εξουσίας προσαρμόζουν τις αποφάσεις για δημόσια έργα και αναπτυξιακά προγράμματα του δημοσίου, όχι επί τη βάση των αντικειμενικών δεδομένων, αλλά προς όφελος των συμφερόντων ορισμένων με τους οποίους διαπλέκονται.

Δεν περιοριστήκαμε όμως μόνο στην εκπόνηση σχεδίου και στη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, αλλά ανταποκριθήκαμε και στην πρόσκληση για την ένταξή μας σε νέους, όπως ο IACA.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ (ΙΑСА)

Η Ελλάδα ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της αυστριακής κυβέρνησης να συνυπογράψει, ως ιδρυτικό μέλος, συμφωνία για την ίδρυση Διεθνούς Ακαδημίας κατά της Διαφθοράς διότι προσδίδει μεγάλη πολιτική σημασία στην αντιμετώπιση των φαινομένων που οδήγησαν τη χώρα μας στην κρίση.

Το Σεπτέμβριο του 2012 η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προώθησε σχέδιο νόμου για την κύρωση της συμφωνίας για την «Ίδρυση Διεθνούς Ακαδημίας κατά της Διαφθοράς» ως διεθνούς οργανισμού.

Ο σκοπός της Ακαδημίας είναι η προώθηση της αποτελεσματικής και αποδοτικής πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς, μέσω:

- της παροχής εκπαίδευσης και επαγγελματικής επιμόρφωσης κατά της διαφθοράς,
- της ανάληψης και διευκόλυνσης της έρευνας σε όλους τους τομείς της διαφθοράς,
- της παροχής άλλων σχετικών μορφών τεχνικής βοήθειας στον αγώνα κατά της διαφθοράς,
- της καλλιέργειας της διεθνούς συνεργασίας και δικτύωσης στον αγώνα κατά της διαφθοράς.

Για την λειτουργία της Ακαδημίας προβλέπεται η ανάπτυξη οργανωτικής υποδομής και η στελέχωση δύο κορυφαίων οργάνων: του Διεθνούς Ανωτέρου Συμβουλευτικού Οργάνου και του Διεθνούς Ακαδημαϊκού Συμβουλευτικού Οργάνου με ακαδημαϊκές προσωπικότητες και εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου.

Τα όργανα αυτά συνδράμουν το διοικητικό συμβούλιο της Ακαδημίας προς την υλοποίηση των σκοπών που συστάθηκε. Με την συμμετοχή της, η Ελλάδα, στη Διεθνή Ακαδημία βάσιμα εκτιμάται, ότι θα συμβάλει στην προσπάθεια πάταξης της διαφθοράς διεθνώς αλλά και ότι θα ενισχυθούν οι μηχανισμοί και οι δυνατότητες της χώρας μας.

Στη συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου (29.7.2014) ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Χ. Αθανασίου, αναφέρθηκε στις διαστάσεις και στις επιπτώσεις της διαφθοράς με συγκεκριμένα στοιχεία, ενώ εισηγήθηκε την κύρωση της συμφωνίας η οποία υπερψηφίσθηκε.

ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τα τελευταία δύο χρόνια, παρά τη βαθιά οικονομική κρίση, η Ελλάδα έλαβε σημαντικά μέτρα και έκανε αξιοσημείωτες προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, με αποτέλεσμα να σημειώνεται ανοδική πορεία της χώρας μας στις διεθνείς αξιολογήσεις σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Το 2012, σύμφωνα με το Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς (CPI) της Διεθνούς Διαφάνειας, η Ελλάδα βρισκόταν στην 94η θέση με τιμή δείκτη 36.

Σήμερα, δύο χρόνια μετά, σύμφωνα με τον ίδιο δείκτη, έχουμε βελτιώσει σημαντικά ως χώρα τη συνολική μας θέση, ευρισκόμενοι (Δεκέμβριος 2013) στην 80η θέση, με τιμή δείκτη 40, παρουσιάζοντας δηλαδή μια άνοδο κατά 14 θέσεις στην κατάταξη, με μια πρόοδο στον δείκτη κατά 4 μονάδες.

Η ανοδική πορεία δεν προκύπτει μόνο από τους δείκτες και τους αριθμούς, αλλά αναγνωρίζεται και από τους εκπροσώπους των αρμοδίων διεθνών οργανισμών. Μέσα από τις αξιολογήσεις και τις επισκέψεις τους στη χώρα μας, διαπιστώνεται η ικανοποίηση για την αποτελεσματική προσπάθεια που καταβάλλεται για την πάταξη της διαφθοράς και την εμπέδωση της διαφάνειας.

Διαπιστώνεται από το γεγονός ότι, σε σύντομο χρονικό διάστημα επιδιώξαμε να επιτύχουμε την έξοδο της χώρας μας από την επιτήρηση, στην οποία ετέθη από την Επιτροπή κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης, προκειμένου να αποκαταστήσουμε το διεθνές κύρος και την αξιοπιστία της.

Ικανοποιητικά μπορούν να χαρακτηριστούν τα αποτελέσματα από την προσπάθεια πάταξης της διαφθοράς σε τομείς και περιπτώσεις υψηλού κινδύνου ως προς την επιβάρυνση της Εθνικής Οικονομίας και της λειτουργίας των θεσμών. Πρόκειται για τους λεγόμενους φακέλους διαφθοράς και διαπλοκής.

ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Στις άμεσες προτεραιότητες της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι να αντιμετωπισθεί η αυστηρή κριτική που έχει δεχθεί η χώρα μας, σε διεθνές επίπεδο, από τον ΟΟΣΑ, την ΕΕ και τον ΟΗΕ για την ανεπαρκή και αναποτελεσματική εφαρμογή μιας σειράς δεσμευτικών συμβατικών κειμένων που έχει υπογράψει και κυρώσει. Κυρίως όμως, είναι η έξοδος της Ελλάδας από την επιτήρηση στην οποία ετέθη από την Επιτροπή κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO), τον Ιούνιο του 2012. Η Ελλάδα ετέθη σε καθεστώς αυστηρής επιτήρησης για την ανεπάρκεια που παρουσιάζει στον τομέα πάταξης της διαφθοράς στην πολιτική, στην οικονομία, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και στη διασφάλιση της διαφάνειας στη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων.

Το 2010 στην έκθεση της Greco, η οποία αναφερόταν στο πολυπλόκαμο τέρας της διαφθοράς στην Ελλάδα και στα κενά και ελλείψεις που την υποθάλλπουν, στηλιτευόταν το γεγονός ότι, οι ελληνικές αρχές εφάρμοσαν μόνον μία από τις 27 συστάσεις που της είχαν απευθύνει. Από τις 27 συστάσεις για την εξασφάλιση διαφάνειας στην πολιτική ζωή και στα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, οι 16 αφορούσαν την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για τον έλεγχο και τη διαφάνεια στις, παντός είδους, χρηματοδοτήσεις των πολιτικών κομμάτων και των πολιτικών στην Ελλάδα και οι υπόλοιπες 11 αφορούσαν ρυθμίσεις, για την ποινικοποίηση της ενεργητικής και παθητικής δωροδοκίας, στο δημόσιο τομέα και σ' εκείνον που αφορά δραστηριότητες πρώην υπουργών, βουλευτών, δικαστών και ανώτατων στελεχών της δημόσιας διοίκησης.

Η πρώτη της μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, από την ανάληψη των καθηκόντων της, ήταν να προβεί σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προκειμένου να βγει η χώρα από την επιτήρηση και να αποκατασταθεί το διεθνές κύρος και η αξιοπιστία της.

Η Γραμματεία συνέβαλε καθοριστικά στην εκπόνηση νομοθετικών ρυθμίσεων για τις 11 συστάσεις της GRECO που ανήκαν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και για τις υπόλοιπες 16 σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών που είχε την πρωτοβουλία προώθησης νομοθετικών ρυθμίσεων για ψήφιση.

Με τις πολιτικές αυτές ενέργειες και νομοθετικές πρωτοβουλίες, με την ψήφιση από την Βουλή και των τελευταίων 16 συστάσεων της GRECO, κλείνει

με επιτυχία ένας διετής κύκλος προσπαθειών και εκπληρώνεται ο θεσμικός στόχος της εξόδου της Ελλάδας από την επιτήρηση, για θέματα διαφθοράς. Δημιουργείται πλέον το αναγκαίο υπόβαθρο, για να αντικρύσουμε ισότιμα, ως χώρα, τους διεθνείς εταίρους και συνομιλητές μας, ενώ ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις για μία πορεία προόδου, χωρίς αγκυλώσεις, με στόχους ορατούς και εφικτούς που οδηγούν στην ανάπτυξη.

ΦΑΚΕΛΟΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ – ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ

Από την πρώτη στιγμή, αδιαφορώντας για τις προσωπικές και όποιες άλλες επιπτώσεις, χωρίς διακρίσεις και άλλες σκοπιμότητες, με μοναδικό γνώμονα το καθήκον, προχωρήσαμε στο άνοιγμα φακέλων με δύο βασικά κριτήρια, οικονομικά και θεσμικά:

Οικονομικά: εκτιμάται το μέγεθος της οικονομικής επιβάρυνσης στην εθνική οικονομία που προκαλούν ορισμένοι τομείς και περιπτώσεις που δρουν ορισμένα κυκλώματα, ενώ λαμβάνεται υπόψη η φοροδιαφυγή που συνιστά τη βασική αιτία του μεγάλου χρέους και υπολογίζεται ότι ανέρχεται σε περισσότερα από 15 δισ. ευρώ το χρόνο.

Θεσμικά: εξετάζονται οι επιπτώσεις στους θεσμούς της δημοκρατίας και της διαφάνειας από τη δράση κυκλωμάτων τα οποία με άφθονο παράνομο χρήμα, με μηχανισμούς που διαθέτουν και με διασυνδέσεις που έχουν μπορούν να επηρεάσουν εξελίξεις, να ποδηγητήσουν την πολιτική ζωή της χώρας και να συγκροτήσουν εξωθεσμικά κέντρα εξουσίας. Δηλητηριάζεται έτσι το πολιτικό μας σύστημα, υποβαθμίζονται οι θεσμοί, προωθούνται και προβάλλονται οι «ημέτεροι» και υποτακτικοί και αποδεκατίζονται οι ασυμβίβαστοι και ανυπότακτοι στα κελεύσματά τους.

Όταν διαπιστώνεται η ύπαρξη τέτοιων φαινομένων τότε συνίσταται, ως επιβεβλημένη υποχρέωση, η παρουσίαση των στοιχείων που συνθέτουν, τεκμηριώνουν τη διαπλοκή, τη διαφθορά, τη νομότυπη και την «αθέατη» απάτη.

Όταν διαπιστώνεται ότι η χώρα και το πολιτικό της σύστημα οδηγούνται σε κατάρρευση, ενώ η διαπλοκή καλπάζει, δεν δικαιολογούνται αναστολές. Πρέπει να λεχθούν όλα με το όνομά τους, όσα συνθέτουν τα επαίσχυντα φαινόμενα της διαφθοράς.

Γνωρίζουμε ότι ίσως υπάρξουν αντιδράσεις και ότι, με τους μηχανισμούς που διαθέτουν οι διαπλεκόμενοι, μπορούν να προκαλέσουν προβλήματα. Όλα αυτά όμως υποχωρούν, ξεπερνιούνται:

- Όταν έρχεται κανείς αντιμέτωπος με τη συνείδησή του που του υπαγορεύει ότι πρέπει να πράξει το καθήκον του, το οποίο μάλιστα όταν αφορά την πατρίδα και τη δημοκρατία είναι ιερό.
- Όταν υφίσταται, ως εκπεφρασμένη, η βούληση του Πρωθυπουργού για πάταξη της διαφθοράς και εμπέδωση της διαφάνειας.

Δεν υπάρχουν, δεν επιτρέπεται να υπάρξουν περιθώρια σκέψης για απόκρυψη στοιχείων ή αποσιώπηση γεγονότων που, κατά την εσφαλμένη αντίληψη ορισμένων, επιβάλλονται για το κομματικό συμφέρον.

Δεν υπάρχουν περιθώρια για διακρίσεις, σε «ημετέρους» και «άλλους», βάσει πολιτικών πεποιθήσεων, βάσει κοινωνικής θέσης και επιρροής προσώπων.

Υπάρχουν, ανεξαρτήτως ιδεολογιών και κομμάτων, οι έντιμοι και ευσυνείδητοι από τη μια πλευρά, ενώ από την άλλη, οι απατεώνες, οι διεφθαρμένοι και οι διαπλεκόμενοι.

Κρίνεται σκόπιμο να γίνει αναφορά στις μεθόδους δράσης των κυκλωμάτων σε ορισμένους τομείς που αποκαλύπτουν την αδιαφορία, την ανοχή, ακόμη και τη συμμετοχή υπηρεσιών και παραγόντων της εξουσίας, όπως επί παραδείγματι τα νοθευμένα καύσιμα στις Ένοπλες Δυνάμεις και το λαθρεμπόριο.

Η προσπάθεια, ο αγώνας για την πάταξη αυτών των κυκλωμάτων, δεν είναι υπόθεση μόνο των δύο τελευταίων ετών αλλά ανάγεται σε βάθος χρόνου, σε μια δεκαετία και πλέον.

Λόγω των μεγάλων οικονομικών, εθνικών και πολιτικών διαστάσεων επιβάλλεται να γίνει μια σύντομη ιστορική αναδρομή, αναφορά στη σημερινή κατάσταση και στις προοπτικές που προδιαγράφονται. Κρίνεται σκόπιμο να γίνουν αναφορές και παρουσίαση στοιχείων, ενεργειών και παραλείψεων των αρμόδιων πολιτικών και υπηρεσιακών φορέων, προκειμένου να γίνουν διαπιστώσεις, να εξαχθούν συμπεράσματα, έτσι ώστε να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα και να υιοθετηθούν οι πολιτικές που θα εξασφαλίζουν διαφάνεια και δεν θα επιτρέψουν την επιστροφή σε αυτό το εγκληματικό παρελθόν.

Γι' αυτό άλλωστε η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της, προτείνει - διατυπώνει προτάσεις που αφορούν την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών.

ΚΑΥΣΙΜΑ

Το λαθρεμπόριο και η διακίνηση νοθευμένων καυσίμων στο στρατό αποτέλεσαν τα ισχυρότερα κυκλώματα διαπλοκής, με μακροχρόνια δράση και ανυπολόγιστες επιπτώσεις στην οικονομία, στην εθνική ασφάλεια, στη δημόσια υγεία και στο πολιτικό σύστημα γενικότερα.

Το γεγονός αυτό επιβεβαίωσε ο Πρωθυπουργός, Λουκάς Παπαδήμος, ο οποίος στις 13/1/2012, από το βήμα της Βουλής, είπε: «Το λαθρεμπόριο καυσίμων είναι ένα σημαντικό πρόβλημα. Και δεν είναι μόνο η απώλεια εσόδων για το δημόσιο, που πιθανόν φθάνει σε ετήσιο ύψος 1.000.000.000 ευρώ, είναι επίσης το γεγονός ότι η απώλεια αυτή των εσόδων συμβαίνει σε μια εποχή που η χώρα δοκιμάζεται από ένα δημοσιονομικό πρόβλημα και οι νομοταγείς φορολογούμενοι πολίτες επιβαρύνονται, στα όρια της οικονομικής αντοχής, με φορολογικά βάρη και απώλειες εισοδήματος.

Για τους λόγους αυτούς, συμφωνώ, ότι το λαθρεμπόριο καυσίμων δεν είναι μόνο μια πηγή στέρησης εσόδων του προϋπολογισμού, πληγή στο κράτος δικαίου και στη νομιμότητα. Συνιστά ένα κραυγαλέο πρόβλημα κοινωνικής αδικίας, διότι κάποιοι επιτήδειοι πλουτίζουν εις βάρος του κοινωνικού συνόλου».

Στη συνέχεια δέχτηκε ότι αυτό συνέβαινε τα τελευταία 25 χρόνια, άρα οι απώλειες από τη λαθραία διακίνηση υπολογίζονται στα 25 δισ. ευρώ, ενώ αν προστεθούν και εκείνες από τα νοθευμένα καύσιμα στο στρατό, οι απώλειες είναι πολύ περισσότερες.

Είναι προφανές, ότι το σκάνδαλο Κοσκωτά ωχριά μπροστά σε αυτό των καυσίμων, αφού ο Κοσκωτάς καταχράστηκε 35 δισ. δρχ. μία φορά, ενώ οι λαθρέμποροι, βάσει των δηλώσεων του Πρωθυπουργού, 1 δισ. ευρώ, δηλαδή 350 δισ. δρχ. κάθε χρόνο, δηλαδή δεκαπλάσια εκείνων του Κοσκωτά επί πολλά χρόνια.

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ

Πέρασαν 15 χρόνια από τότε που εκφράστηκε η πολιτική βούληση για την πάταξη του λαθρεμπορίου και της νοθείας των καυσίμων καθώς και για την εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ελέγχου εισροών-εκροών, σε όλα τα στάδια διακίνησης και διάθεσης πετρελαιοειδών προϊόντων. Όλα αυτά όμως παρέμειναν σε θεωρητικό επίπεδο.

Πέρασαν πέντε χρόνια από την ψήφιση της πρώτης νομοθετικής ρύθμισης και ακόμη τα συστήματα δεν λειτουργούν, στο σύνολό τους, στην πράξη.

Έγιναν διαπιστώσεις, μελέτες, προτάσεις, νομοθετικές ρυθμίσεις, σημασία όμως έχει ότι, μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης, σε όλη τη εφοδιαστική αλυσίδα των καυσίμων.

Δεκάδες χρόνια παλινωδιών, πολιτικά τερτίπια, καταστάσεις που προσβάλλουν κάθε έννοια υπευθυνότητας, νομιμότητας, διαφάνειας και πολιτικής αξιοπρέπειας.

Σε δεκάδες δισ. ευρώ υπολογίζονται οι απώλειες για την εθνική οικονομία.

ΔΩΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (1998-2009) ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΟΙ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΙ ΔΡΟΥΝ ΑΣΥΔΟΤΑ

Για πρώτη φορά, το 1998, το Υπουργείο Οικονομικών αποφασίζει τη συγκρότηση επιτροπής με τη συμμετοχή τεχνοκρατών, ειδικών επιστημόνων και υπηρεσιακών παραγόντων προκειμένου να μελετήσουν το φαινόμενο του λαθρεμπορίου και να υποβάλουν προτάσεις για την αντιμετώπισή του.

ΠΡΩΤΟ ΠΟΡΙΣΜΑ

Εκδίδεται το πόρισμα του 1999 και ενώ, λογικά, θα περίμενε κανείς την άμεση αξιοποίησή του από την πολιτική ηγεσία, ετέθη στο αρχείο.

Γίνεται η πρώτη παρουσίαση, με πίνακες, των διαδρομών διακίνησης καυσίμων ναυτιλίας, διακίνησης υγρών καυσίμων και αναφορά στους συνήθεις τρόπους διενέργειας λαθρεμπορίου. **Κι όμως ετέθη στο αρχείο!**

Το 2006 αποφασίστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, συγκρότηση ομάδας εργασίας προκειμένου να επεξεργαστούν προτάσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των καυσίμων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΟΡΙΣΜΑ

Το 2007, μετά από ένα χρόνο δηλαδή, εκδίδεται το πόρισμα με διαπιστώσεις, στοιχεία για το πώς γίνεται το λαθρεμπόριο, με πολύ ενδιαφέρουσες και ρεαλιστικές προτάσεις.

Και αυτό το πόρισμα ετέθη στο αρχείο!

Το 2008 αποφασίζεται η συγκρότηση τρίτης επιτροπής, προκειμένου να μελετήσει εκ νέου το πρόβλημα του λαθρεμπορίου και να υποβάλει προτάσεις, σαν να μην αρκούσαν τα δύο προηγούμενα για να ληφθούν μέτρα, για να παταχθούν τα κυκλώματα που λυμαίνονταν το δημόσιο χρήμα.

ΤΡΙΤΟ ΠΟΡΙΣΜΑ

Το 2009 στο πόρισμα καταγράφεται η επισήμανση των μελών της επιτροπής, ότι το πλαίσιο αναζήτησης λύσεων ήταν εξ υπαρχής περιορισμένο. Πολύ απλά, δεν τους δόθηκε η αρμοδιότητα να μελετήσουν και να προτείνουν το σημαντικότερο για τα ολοκληρωμένα ηλεκτρονικά συστήματα παρακολούθησης διακίνησης καυσίμων, αυτό των διυλιστηρίων.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Το μόνο μέτρο που ελήφθη μετά την πρώτη μελέτη ήταν η έκδοση απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών, το 2003, με την οποία καταργήθηκε κατά περίεργο τρόπο το δελτίο παραγγελίας πλοίων και αεροσκαφών (ΥΑ/1940/41/2-5-2003), γεγονός που ευνοούσε ακόμη περισσότερο το λαθρεμπόριο.

ΑΝΤΙΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΚΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ

Το 2009, το Υπουργείο Οικονομικών, καλλιέργησε πολλές προσδοκίες με την προμήθεια δύο σκαφών για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου, τα οποία κόστισαν 2.030.000ευρώ.

Όμως, όπως παραδόξως, μετά την παραλαβή και αφού παρέμειναν **ακίνητοποιημένα περίπου τέσσερα χρόνια**, σε μια χρονική περίοδο κατά την οποία ήταν διαπιστωμένο ότι το λαθρεμπόριο καυσίμων έπληττε την εθνική οικονομία και οι απώλειες ανέρχονταν σε δεκάδες δισ. ευρώ, ενώ θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι, ετέθησαν σε λειτουργία.

ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ (2009-2013) ΓΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΛΗΝ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

Μετά από δώδεκα χρόνια περίεργης διαδρομής αρχίζουν νομοθετικές ρυθμίσεις, που όμως κινούνται στην κατεύθυνση αποσπασματικής και όχι συνολικής αντιμετώπισης.

ΠΡΩΤΟΣ ΝΟΜΟΣ: Το 2009 ψηφίστηκε ο ν.3784/2009 που προέβλεπε την εγκατάσταση συστήματος εισροών-εκροών μόνο για τα πρατήρια καυσίμων και τις άλλες φορολογικές αποθήκες, με εφαρμογή εντός έξι μηνών από την ψήφισή του. Αξίζει να σημειωθεί ότι, **κατά περίεργο τρόπο, εξαιρέθηκαν οι εγκαταστάσεις διυλιστηρίων και εταιρειών εμπορίας.**

Οικονομική ενίσχυση για τα συστήματα εγκατάστασης:

Το κόστος εγκατάστασης του συστήματος εισροών-εκροών στα πρατήρια θα μπορούσε να είχε καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την ειδική εισφορά πετρελαιοειδών (1,2%) που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οικονομικά οι πρατηριούχοι και να επιστευσθούν οι διαδικασίες για την εγκατάστασή του.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΝΟΜΟΣ: Το 2012 ψηφίστηκε ο ν.4072/2012 βάσει του οποίου «επεκτείνεται η εφαρμογή ελέγχου εισροών-εκροών σε πλωτά μέσα μεταφοράς πετρελαιοειδών».

Και πάλι τα διυλιστήρια εξαιρούνται από την εγκατάσταση συστήματος!

ΤΡΙΤΟΣ ΝΟΜΟΣ: Το 2013 στο άρθρ. 31 του ν.4171/2013, προβλέπεται η τοποθέτηση συστημάτων σε πάσης φύσεως εγκαταστάσεις των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών και των διυλιστηρίων.

Χρειάστηκε να περάσουν πέντε χρόνια από την πρώτη νομοθετική ρύθμιση εγκατάστασης συστημάτων εισροών-εκροών για να συμπεριληφθούν και τα διυλιστήρια και να καταλήξουν σε ρυθμίσεις, με τις οποίες να επιδιώκεται η συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος, σαν να μην γνώριζαν τι και πώς έπρεπε να πράξουν προ ετών.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ:

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ενώ αναμενόταν με ενδιαφέρον η έκδοση ΚΥΑ για να τεθεί τέλος στη δυνατότητα δράσης των κυκλωμάτων, δόθηκε παράταση δράσης αυτών μέσω ΚΥΑ που εκδόθηκε (ΦΕΚ 1156/Β/2014) και όριζε ότι η εφαρμογή συστημάτων εισροών-εκροών στα διυλιστήρια θα υλοποιούνταν **μετά παρέλευσης δύο ετών και τριών μηνών!**

ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΕΣ

Παραμένει ακόμη σε εκκρεμότητα, χωρίς χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης, η έκδοση υπουργικών αποφάσεων, όπως συνομολογείται και από το

Υπουργείο Οικονομικών, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΚΕ 1064032 ΕΞ 11.4.2014, που αφορούν στην εγκατάσταση συστήματος ελέγχου εισροών – εκροών σε:

1. Πλωτά μέσα μεταφοράς,
2. Πρατήρια ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (π.χ.: Ενόπλων Δυνάμεων, ΕΘΕΛ-ΟΑΣΑ, δήμων, μεγάλων καταναλωτών, μεταφορικών εταιρειών, κ.λ.π.)
3. Ελεύθερες εγκαταστάσεις των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών και διυλιστηρίων.
4. (ΚΑΕ) πρατήρια διάθεσης αφορολόγητων καυσίμων.

Επίσης, παραμένει σε εκκρεμότητα η εξαγγελία για GPS στα βυτιοφόρα, η υλοποίηση της οποίας, ενώ δίνει τη δυνατότητα στις εταιρείες να ελέγχουν πού βρίσκεται το κάθε όχημά τους, εν τούτοις δεν αποτρέπει ούτε καταγράφει το λαθρεμπόριο.

Εκκρεμούν ακόμα:

1. Η μοριακή ιχνηθέτηση των ναυτιλιακών καυσίμων.
2. Ο ευρύτερος έλεγχος διακίνησης των αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων.
3. Οι εξαγωγές αφορολόγητων καυσίμων προς τρίτες χώρες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, ο χρονικός ορίζοντας που προβλέπεται για την διεκπεραίωση των παραπάνω εκκρεμοτήτων, με σημαντικότερη όλων την εγκατάσταση συστημάτων εισροών - εκροών στα διυλιστήρια, που συνιστούν την αφετηρία λειτουργίας του συστήματος, βάσει της υπουργικής απόφασης που εκδόθηκε (ΦΕΚ 1156/Β/ 2014), γεγονός το οποίο θα σήμαινε το τέλος του λαθρεμπορίου ή τον περιορισμό του, διευρύνεται κατά δύο χρόνια και τρείς μήνες.

Και ενώ υπάρχουν αυτές οι εκκρεμότητες και καθυστερούν αδικαιολόγητα οι αποφάσεις και η υλοποίησή τους για την αντιμετώπιση του προβλήματος, ανοίγουν νέα παράθυρα που διευκολύνουν το λαθρεμπόριο. Αυτό γίνεται με τη διάταξη του ν.4254/2014 (ΦΕΚ 85^Α/ 7/4/2014 υποπαράγραφος ΣΤ' 19), που αναφέρει ότι επιτρέπεται η αποθήκευση καυσίμων στους ιδιωτικούς χώρους επιχειρήσεων για τον ανεφοδιασμό αυτοκινήτων ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσης, χωρίς να προβλέπεται η εγκατάσταση συστημάτων εισροών - εκροών.

ΝΟΘΕΥΜΕΝΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Τα στοιχεία μιας χημικής ανάλυσης δείγματος καυσίμων των Ενόπλων Δυνάμεων, το 2004, ήρθαν να επιβεβαιώσουν τις πληροφορίες ότι προβλήματα μειωμένης απόδοσης και βλαβών κινητήρων οφείλονται στην ποιότητα των καυσίμων και συγκεκριμένα στη νόθευση.

Προβλήματα στις μετακινήσεις οχημάτων του στρατού και της πυροσβεστικής υπηρεσίας, οδήγησαν αξιωματικούς στην απόφαση λήψης δείγματος καυσίμων. Από την ανάλυση προέκυψε ότι το θείο ανερχόταν σε 1159 mg/kg αντί 350 mg (μέγιστη τιμή) και το νερό σε 67000 mg/kg αντί 200 mg/kg (μέγιστη τιμή), (αριθμός χημικής ανάλυσης 459/4-10-2004 Γενικό Χημείο του Κράτους Θεσσαλονίκης).

Εν συνεχεία, η έκταση και το ύψος της νοθείας διαπιστώθηκαν και από άλλες χημικές αναλύσεις.

Δείγματα καυσίμων που πάρθηκαν από δεξαμενές των Ενόπλων Δυνάμεων, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και της Αστυνομίας που προμηθεύονται καύσιμα από το στρατό, εξετάστηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους και διαπιστώθηκε ότι είναι νοθευμένα.

Για τη νοθεία στο πετρέλαιο κίνησης αναφέρεται ότι:

«Είναι νοθευμένο με πετρέλαιο λαθραίας εισαγωγής ή πετρέλαιο που έχει ύποπτη κατεργασία καταστροφής του χρώματος και του ιχνηθέτη». Τέτοιο πετρέλαιο είναι το ναυτιλιακό.

- Είναι πετρέλαιο νοθευμένο με πετρέλαιο θέρμανσης.
- Πρόκειται για ναυτικό απόσταγμα, μη κανονικό, λόγω χαμηλού σημείου ανάφλεξης και, ως εκ τούτου, επικίνδυνο για τη χρήση για την οποία προορίζεται.
- **Η νοθεία ανέρχεται μέχρι 69%.**

Για τη νοθεία στη βενζίνη αναφέρεται ότι:

- Πρόκειται για βενζίνη νοθευμένη με ανώτερα κλάσματα πετρελαίου.
- Με χρώμα πρασινολαδί, αντί πρασίνου, με κινιζαρίνη νοθευμένη με αμόλυβδη βενζίνη 95 RON.

- Νοθευμένη με πετρέλαιο θέρμανσης.
- Νοθευμένη με βαρύτερα της βενζίνης κλάσματα.
- Χρώμα κίτρινο αντί πρασίνου.

Όλες οι ενδείξεις οδηγούσαν στην εκτίμηση ότι τα κυκλώματα της νοθείας των καυσίμων των Ενόπλων Δυνάμεων ήταν συγκοινωνούντα δοχεία με εκείνα του λαθρεμπορίου των καυσίμων.

Παραδοχή νοθείας «εκτροπής» από τον ΥΕΘΑ

Στις 28/9/2011, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, απαντώντας σε σχετική ερώτηση του βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας Δ. Βαγιωνά, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι υπάρχει πρόβλημα ποιότητας καυσίμων και προτίμησε να μην τη χαρακτηρίσει νοθεία αλλά εκτροπή!

Η προμήθεια των καυσίμων, των οποίων η ποσότητα ανέρχεται σε εκατοντάδες εκατομμύρια λίτρα το χρόνο, γινόταν με διαβλητές και αδιαφανείς διαδικασίες, άνευ διενέργειας διαγωνισμού.

ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Στο διάστημα δέκα ετών (2004-2014), συγκεντρώθηκαν ογδόντα χημικές αναλύσεις δειγμάτων καυσίμων που αποδεικνύουν, κατά τρόπο κατηγορηματικό, ότι ήταν νοθευμένα. Οι πρώτες αναλύσεις νοθευμένου καυσίμου κατατέθηκαν στην τακτική και στρατιωτική δικαιοσύνη μετά από συνάντηση με τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, Βαγγέλη Μείμαράκη.

Προμήθεια καυσίμων χωρίς διαγωνισμό επί 42 χρόνια

Εκτός από τη νοθεία διαπιστώθηκε, ότι η προμήθεια από τις ένοπλες δυνάμεις γίνεται άνευ διαγωνισμού, βάσει απόφασης που εξέδωσε το Φεβρουάριο του 1969 ο δικτάτορας Γ. Παπαδόπουλος, ως Υπουργός Άμυνας, ο Ν. Μακαρέζος του Συντονισμού και ο Αλέξανδρος Α. Ανδριτσόπουλος των Οικονομικών.

Ήταν «απορίας άξιον» πώς είναι δυνατόν επί 42 χρόνια και ενώ διετέλεσαν 16 υπουργοί Άμυνας και 11 πρωθυπουργοί, να μην έχει καταργηθεί ή έστω τροποποιηθεί αυτή η κοινή υπουργική απόφαση από υπουργούς δημοκρατικών κυβερνήσεων.

Το 1995 έγινε μια προσπάθεια να αλλάξει αυτό το καθεστώς των προμηθειών.

Με το ν. 2286/95 προβλέφθηκε η έκδοση υπουργικής απόφασης για τη

συγκρότηση υπουργικής επιτροπής - και μάλιστα με την συμμετοχή εκπροσώπων των κομμάτων - για τις προμήθειες καυσίμων μετά από διαγωνισμό.

Χρειάστηκε να περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια για να εκδοθεί, επιτέλους, η περιβόητη υπουργική απόφαση από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, Πάνο Παναγιωτόπουλο (ΦΕΚ 558/12/2012) και η προμήθεια να γίνεται πλέον με διαγωνισμό, δίνοντας έτσι τέρμα σε μια εκκρεμότητα που δεν συνάδει με το κύρος των ενόπλων δυνάμεων.

Είναι η πρώτη συγκεκριμένη πράξη που εκδηλώνει πρόθεση πάταξης αυτού του φαινομένου της διαφθοράς.

Ποιοτικός έλεγχος καυσίμων από το ΣΔΟΕ

Μετά από δεκαετίες, κατά τις οποίες τον αποκλειστικό έλεγχο της ποιότητας των καυσίμων είχαν οι στρατιωτικές υπηρεσίες και μετά την ανάδειξη του προβλήματος της νοθείας, ο Εσαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, Γρηγόρης Πεπόνης, στις 2/2/2012 παρήγγειλε τη διενέργεια ποιοτικού ελέγχου από το ΣΔΟΕ σε δείγματα καυσίμων από στρατιωτικές μονάδες. Ακόμη παρήγγειλε, ανά δίμηνο, να υποβάλλονται αναφορές των δειγματοληψιών και των αποτελεσμάτων.

Ο τότε Υπουργός Εθνικής Άμυνας, Δ. Αβραμόπουλος, έκανε αποδεκτή την εισήγηση του εισαγγελέα και τη διαβίβασε αυτοστιγμεί στον ΓΕΕΘΑ/ΕΓΑ.

Πρόκειται για μια ιδιαίτερης σημασίας απόφαση, γιατί όπως διαπιστώθηκε στη συνέχεια, άρχισαν να περιορίζονται τα φαινόμενα νόθευσης των καυσίμων.

Αδίστακτοι οι νοθευτές

Παρά τις αποκαλύψεις - καταγγελίες και τη δημοσιότητα που πήρε η νόθευση των καυσίμων των ενόπλων δυνάμεων από το 2004, τα κυκλώματα συνεχίζουν τη δράση τους, προκαλούν και καλπάζουν.

Προκαλούν όταν: από δειγματοληψία πετρελαίου κίνησης ακόμη και από δεξαμενή, στο στρατόπεδο Στρατηγού Πλαστήρα (1^η Στρατιά), μετά από επτά χρόνια από τις πρώτες αποκαλύψεις διαπιστώθηκε ότι το πετρέλαιο ήταν «μη κανονικό-νοθευμένο» - η περιεκτικότητα σε θείο ήταν σχεδόν τριπλάσια από το επιτρεπόμενο όριο - (αριθμός δείγματος Γενικού Χημείου του Κράτους 041/497/2011).

Καλπάζουν και επεκτείνονται όταν: το 2011, διαπιστώθηκε ότι βρέθηκαν περισσότερες περιπτώσεις νοθείας από το 2004. Αυτό προκύπτει από απάντηση του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή (2/11/2011), που αναφέρει ότι, το 2011, διαπιστώθηκε πως το καύσιμο ήταν νοθευμένο και στα 9 δείγματα που λήφθηκαν (με το θείο να φτάνει μέχρι τα 830 mg/kg αντί του μέγιστου επιτρεπόμενου 10 mg/kg), ενώ το 2004 βρέθηκε μη - κανονικό καύσιμο μόνο στα 3 από τα 13 δείγματα (απάντηση υπουργού Οικονομικών στις 6215/2-11-2011 στην αναφορά 7834/9-9-2011 του βουλευτή Ν. Νικολόπουλου).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

Από τα στοιχεία που αναφέρθηκαν, τα οποία είναι στη διάθεση καθενός για κριτική και αμφισβήτηση, προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Τα τελευταία δύο χρόνια έγιναν σημαντικά και αποτελεσματικά βήματα για την αντιμετώπιση φαινομένων νόθευσης στα καύσιμα των ενόπλων δυνάμεων και για την πάταξη του λαθρεμπορίου. Αυτή η εκτίμηση δεν απορρέει από κάποιες σκοπιμότητες ή διάθεση κολακείας της πολιτικής ηγεσίας, αλλά από συγκεκριμένα γεγονότα:

Με την εκπεφρασμένη πολιτική βούληση του Πρωθυπουργού, Αντώνη Σαμαρά και της Κυβέρνησης έγιναν:

1. Για το λαθρεμπόριο των καυσίμων, μέσα στα δύο τελευταία χρόνια, όσα έπρεπε να γίνουν και δεν έγιναν τα δεκατρία προηγούμενα χρόνια:

- Ψηφίστηκαν διατάξεις, όπως αναφέρθηκε, βάσει των οποίων προβλέπεται η λήψη όλων εκείνων των μέτρων και η εφαρμογή τους, με την οποία θα καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της διακίνησης των καυσίμων και ως εκ τούτου η αντιμετώπιση της λαθρεμπορίας καυσίμων.
- Συγκροτήθηκε μια διυπουργική επιτροπή για την παρακολούθηση των υποχρεώσεων ολοκλήρωσης της εγκατάστασης των συστημάτων καταπολέμησης λαθρεμπορίου και της νοθείας των καυσίμων (Υ.Α. Δ6Α 1096805/27-06-2014 –ΑΔΑ7ΛΝΥΗ-ΝΞ7).
- Συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την ολοκλήρωση των δράσεων (νομοθετικών και παρακολούθησης υλοποίησης συστημάτων), προκειμένου να αντιμετωπισθεί το λαθρεμπόριο και η νοθεία των καυσίμων (Υ.Α. Δ6Α 1096894/27-06-2014, ΑΔΑ ΩΠΠ3Η-ΡΩ2).

2. Για τα καύσιμα των ενόπλων δυνάμεων, στον οποίων τη νοθεία και την παράνομη διαδικασία προμηθειών ετέθη τέρμα με δύο σημαντικές αποφάσεις:

1. Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, Π. Παναγιωτόπουλου, με την έκδοση υπουργικής απόφασης, τον Δεκέμβριο του 2012, για την προμήθεια καυσίμων με διεθνή διαγωνισμό, απόφαση που έθεσε τέρμα σε μια απαράδεκτη διαδικασία προμήθειας με ανάθεση που ίσχυε επί 43 χρόνια.

II. Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, Δ. Αβραμόπουλου, ο οποίος έδωσε τη δυνατότητα, το Φεβρουάριο του 2012, να γίνεται έλεγχος της ποιότητας των καυσίμων από το ΣΔΟΕ και έτσι να τεθεί τέρμα στο άβατο των Ενόπλων Δυνάμεων και της νοθείας των καυσίμων.

Από την προσπάθεια αυτή προκύπτει ακόμη ότι: όταν αγωνίζεσαι για ζητήματα εθνικού, κοινωνικού ενδιαφέροντος με αίσθημα ευθύνης, αυταπάρνησης, ανιδιοτέλειας, με μεθοδικότητα, επιμονή και υπομονή προκύπτουν θετικά αποτελέσματα. Αποτελέσματα που δεν έχουν μόνο την οικονομική τους διάσταση, αλλά εκπέμπουν και ηχηρά μηνύματα προς τα κυκλώματα της διαφθοράς και της διαπλοκής, τα οποία δεν μπορούν να δρουν απρόσκοπτα, να υποτάσσουν τους πάντες και τα πάντα στα κελεύσματά τους με το άφθονο χρήμα τους και τις αρρωστημένες αντιλήψεις και επιδιώξεις τους. Υπάρχουν πολιτικοί, πολίτες, δημόσιοι λειτουργοί που υπηρετούν αποκλειστικά και μόνο τα συμφέροντα του λαού και την πατρίδα. Δεν συμβιβάζονται, δεν εκμαυλίζονται, δεν εξαγοράζονται, δεν φοβούνται τα κυκλώματα των καταχραστών του δημοσίου και δεν υπολογίζουν το πολιτικό κόστος.

**«ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΚΑΙ ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΠΛΟΚΗ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ»**

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΟΧΗΜΑΤΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ - ΝΟΜΟΤΥΠΗΣ ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ

Από όσα αναφέρθηκαν στην ημερίδα «Διαφάνεια: Offshore εταιρείες», που έγινε στη Βουλή στις 27.03.2013, την οποία συνδιοργάνωσαν η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και από όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας, προκύπτουν διαπιστώσεις για το μέγεθος, την έκταση, τις επιπτώσεις στην οικονομία, στην ισονομία και στη διαφάνεια από τις offshore εταιρείες.

Με τις offshore εταιρείες:

- Παρέχεται η δυνατότητα φοροαποφυγής, είτε με σημαντική μείωση ή με πλήρη αποφυγή καταβολής των φόρων που σχετίζονται με την μεταβίβαση και την κατοχή περιουσιακών στοιχείων, όπως ο φόρος κληρονομιάς, ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων, ο φόρος δωρεάς, γονικής παροχής και μεγάλης ακίνητης περιουσίας.
- Δεν ισχύει το «πόθεν έσχες» για τους μετόχους των offshore εταιρειών, με αποτέλεσμα να μπορεί να ξεπλένεται το «βρώμικο χρήμα» που προέρχεται από παράνομες δραστηριότητες, ναρκωτικά εμπόριο όπλων κ.λπ.
- Δίνεται η δυνατότητα αποφυγής φόρου καταθέσεων και φόρου μερισμάτων.
- Δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί περιορισμοί.
- Δημιουργείται τραπεζικό απόρρητο που προστατεύεται από ελέγχους.
- Παρέχεται η δυνατότητα πλήρους ανωνυμίας των πραγματικών μετόχων κι έτσι μπορούν αξιωματούχοι διαπλεκόμενοι να δρουν ανενόχλητα, να μην φορολογούνται για τα πραγματικά τους έσοδα.
- Προκαλείται απώλεια εσόδων του κράτους αλλά και κατάχρηση του δημοσίου χρήματος που ανέρχεται σε πολλά δισ. ευρώ από την υπερτιμολόγηση ή μείωση των φορολογικών κερδών, μέσω offshore εταιρειών.
- Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς κερδών από τις χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε δικαιοδοσίες με χαμηλή ή ανύπαρκτη φορολογία.
- Δεν χρησιμοποιείται η εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία.

- Με την έκδοση πλαστών και εικονικών τιμολογίων, μέσω offshore, ορισμένοι εισπράττουν ποσά από επιδοτήσεις τα οποία δεν δικαιούνται.
- Αποφεύγονται οι δεσμεύσεις ατομικής περιουσίας. Για τον σκοπό αυτό ιδρύεται μια υπεράκτια εταιρεία στην οποία μεταβιβάζεται ένα μεγάλο μέρος της προσωπικής περιουσίας του ιδρυτή, διασφαλίζοντάς τον, με αυτόν τον τρόπο, από τη διεκδίκηση κάποιου ανικανοποίητου δανειστή.
- Αποφεύγονται οι διεκδικήσεις συζύγων σε περίπτωση διαζυγίου.

ΟΟΣΑ ΓΙΑ OFFSHORE: Τα παρακάτω επιβεβαιώνει ο ΟΟΣΑ του οποίου οι εκπρόσωποι, στη σύνοδο των G20 που συνήλθε στη Μόσχα στα μέσα του Φεβρουαρίου 2013, με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, ανέφεραν μεταξύ άλλων:

«Η επιχείρηση που θέλει να αποκρύψει έσοδα ιδρύει μια offshore, σε άλλη χώρα, μεταφέροντας εκεί, όλα τα έσοδα των θυγατρικών ενώ τα απαλλαγμένα από τον φόρο κέρδη επανεξάγονται και επενδύονται στη χώρα που δραστηριοποιείται η πολυεθνική».

Όταν συμβαίνουν όλα αυτά, δικαιολογείται ο χαρακτηρισμός ότι οι offshore εταιρείες συνιστούν διεθνή νομότυπη διαπλοκή, γεγονός το οποίο είναι θλιβερό. Τα στοιχεία που ήρθαν στη δημοσιότητα από την έρευνα της Διεθνούς Σύμπραξης Ερευνητών Δημοσιογράφων (International Consortium of Investigative Journalists- ICIJ), στην οποία συμμετείχαν και ελληνικά ΜΜΕ, αποκαλύπτουν το μέγεθος του προβλήματος και επαναφέρουν στο προσκήνιο την ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου.

Το ύψος του εκτιμώμενου ποσού που κατέχουν αυτές οι εταιρείες παγκοσμίως, ανέρχεται σε 32 τρισεκατομμύρια δολάρια.

ΟΟΣΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ: Ο ΟΟΣΑ επανέρχεται στο θέμα της φοροδιαφυγής και συγκεκριμένα εκείνης των πολυεθνικών. Ο Γ.Γ. του ΟΟΣΑ, Άνχελ Γκουρία, δήλωσε πρόσφατα ότι: *«ο επιθετικός σχεδιασμός τρόπων αποφυγής φόρων (από τις πολυεθνικές) απειλεί τόσο τα δημόσια έσοδα, όσο και τα δίκαια φορολογικά συστήματα».* Στην προσπάθεια κατά των πολυεθνικών που εκμεταλλεύονται «παραθυράκια» στη νομοθεσία ή επιλέγουν να φορολογηθούν σε χώρες με χαμηλότερους συντελεστές, ο ΟΟΣΑ προτείνει να «μπει φρένο» στη «δημιουργική λογιστική», σύμφωνα με την οποία μια θυγατρική χρεώνει στη μητρική εταιρεία υπέρογκα, πολλές φορές, ποσά για την παροχή υπηρεσιών, για να μειώνει το τζίρο της και να πληρώνει

λιγότερους ή καθόλου φόρους. Με ενδιαφέρον αναμένονται οι αποφάσεις για τη φοροδιαφυγή στη σύνοδο κορυφής των ηγετών των G20, που θα πραγματοποιηθεί στην Αυστραλία τον προσεχή Νοέμβριο.

ΟΙ OFFSHORE ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Οι offshore ρίχνουν «βαριά» τη σκιά τους, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο της μεγάλης κρίσης, όταν ορισμένοι πλουτίζουν και πολλοί πένονται.

Όταν μάλιστα ελληνικές τράπεζες, έχοντας ιδρύσει υποκαταστήματα σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από τον ΟΟΣΑ και το ΔΝΤ, ως φορολογικοί παράδεισοι, προσφέρουν σε μόνιμους κατοίκους της Ελλάδος σειρά offshore τραπεζικών υπηρεσιών, με διαφήμιση μάλιστα των διαδικτυακών τους τόπων.

Τουλάχιστον έξι τραπεζικοί όμιλοι έχουν εκδώσει τέτοιους τίτλους (δηλαδή παροχής υπηρεσιών από τράπεζες offshore) και αυτό το αποδίδουν, κατά περίεργο τρόπο, στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τον διεθνή ανταγωνισμό προκειμένου να μην τεθούν σε χειρότερη θέση σε σχέση με αυτόν, το οποίο δυστυχώς συμβαίνει.

Προκαλούν έντονα αισθήματα, αγανάκτησης στον έλληνα φορολογούμενο πολίτη, δηλητηριάζουν την φορολογική συνείδηση, καταστρατηγούν κάθε έννοια κοινωνικής δικαιοσύνης και διαφάνειας.

ΔΙΚΑΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Πώς μπορεί να θεωρηθεί δίκαιο ένα φορολογικό σύστημα, όταν οι μέτοχοι των offshore απαλλάσσονται από φόρο κληρονομίας, δωρεών και μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας;
- Πώς θα γίνει η πάταξη της φοροδιαφυγής όταν με τις offshore εταιρείες παρέχεται η δυνατότητα φοροαποφυγής;
- Πώς μπορεί να υπάρξει υγιής ανταγωνισμός όταν, με τις offshore εταιρείες συναλλάσσονται χωρίς τις φορολογικές επιβαρύνσεις των άλλων επιχειρηματιών; Όταν τιμολογούν, οι των offshore επιχειρηματίες, κατά το δοκούν, με τις τριγωνικές συναλλαγές;
- Πώς μπορούμε να έχουμε διαφάνεια, όταν με τις offshore εταιρείες κατοχυρώνεται η ανωνυμία των μετόχων;
- Πώς μπορεί να αποδώσει ο αγώνας για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, όταν με τις offshore δεν υποχρεώνονται οι μέτοχοι να δηλώσουν την προέλευση των χρημάτων τους;

- Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η χρηστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος, όταν με τις υπερτιμολογήσεις, μέσω των offshore εταιρειών, συμβαίνουν όσα συγκεκριμένα στοιχεία αναφέρθηκαν;

Οι πολίτες φορολογούμενοι απαιτούν το κράτος δίκαιο, η κοινωνική δικαιοσύνη και η δημοκρατία επιβάλλουν να ισχύουν οι ίδιοι κανόνες δικαίου για όλους.

Ναι, στις offshore εταιρείες για όσα θετικά επικαλούνται οι θιασώτες, με μικρές δαπάνες για τη σύστασή τους και σύντομες διαδικασίες. Συναλλαγές όμως, με τα πραγματικά ονόματα μετόχων των offshore εταιρειών. Να γνωρίζουμε τα ονόματα των μετόχων, να δούμε τα πρόσωπά τους, για τον πρόσθετο λόγο, επειδή καταγγέλλουμε εκείνους που τα κρύβουν.

Κατέστη σαφές ότι η πάταξη της διαφθοράς μπορεί να επιτευχθεί όταν η διεθνής κοινότητα αντιληφθεί το μέγεθος του προβλήματος και αναλάβει τις ευθύνες της έναντι των πολιτών, της νομιμότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ: Μπορεί και στην Ελλάδα, αν όχι να εξαλειφθεί, τουλάχιστον να περιοριστεί το φαινόμενο, εφόσον εφαρμοστούν οι κείμενες νομοθετικές διατάξεις και ληφθούν πρόσθετα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα.

Συγκεκριμένα:

- Να μειωθούν οι φορολογικοί συντελεστές για τη φορολόγηση των εταιρειών στην Ελλάδα σε τέτοιο επίπεδο, ώστε να αποτρέπεται η επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω offshore εταιρειών.
- Να φορολογούνται οι Έλληνες - μόνιμοι κάτοικοι της χώρας και στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά τους, που προκύπτει από δραστηριότητα offshore εταιρειών.
- Να θεσπιστεί υποχρεωτική δήλωση του πραγματικού ιδιοκτήτη-μετόχου της εταιρείας στην αγορά ακινήτων και στις προμήθειες του δημοσίου, από offshore εταιρείες.
- Όσον αφορά στις εισαγωγές προϊόντων, να θεωρείται νόμιμο το τιμολόγιο που εκδίδεται από την προμηθεύτρια εταιρεία απευθείας στον συναλλασσόμενο και όχι μέσω offshore.
- Να είναι υποχρεωμένοι οι των offshore να δηλώσουν την προέλευση των χρημάτων τους.
- Να φορολογούνται όπως όλοι οι άλλοι πολίτες και οι επιχειρηματίες.

- Να συσταθεί Ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Φορολογικού Ελέγχου, η οποία να συμπεριλαμβάνει τον έλεγχο αλλοδαπών εταιρειών εκμετάλλευσης ακινήτων.

Πάντως, εκείνο που μπορεί και πρέπει να γίνει άμεσα, είναι ο έλεγχος των 6230 offshore ενώ παράλληλα, αφού αναζητηθούν άλλες, να εισπραχθούν οι φόροι που υπολογίζονται πάνω από δύο δισ. ευρώ, προκειμένου να ικανοποιηθεί το κοινό «περί δικαίου» αίσθημα των πολιτών που φορολογούνται σκληρά, ενώ επιβάλλεται να ενταθούν οι προσπάθειες προκειμένου σταματήσει αυτή η πληγή της εθνικής οικονομίας.

ΥΠΕΡΤΙΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ.

ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας, με έγγραφό της, στις 15.4.2013, προς τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, διαβίβασε φάκελο με εκθέσεις ελέγχων του ΣΔΟΕ και ζήτησε να διερευνηθούν, για τον εντοπισμό υπερτιμολογήσεων, όλες οι υποθέσεις στις οποίες δόθηκαν επιδοτήσεις με τιμολόγια offshore εταιρειών, ενώ ζήτησε να γίνει γνωστό ποιοί αποφάσιζαν για τη χορήγησή τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η υπερτιμολόγηση, έως 2000% ή 45 φορές περισσότερο, για την προμήθεια από την Ισπανία μηχανήματος - η πραγματική αξία του οποίου ανερχόταν σε 4 εκ. δρχ. Με τιμολόγιο όμως που εξέδωσε offshore εταιρεία, στα νησιά Man, τιμολογήθηκε στα 174 εκ. δρχ. Βάσει αυτού του τιμολογίου πήρε επιδότηση 79 εκ. δρχ., δηλαδή πλήρωσε το μηχάνημα 4 εκ. δρχ. ενώ καρπώθηκε 75 εκ., τόσο απλά.

Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος ενέταξε τις υποθέσεις αυτές προς συνέρευνα με αντίστοιχες 15 παραγγελίες του που βρίσκονταν σε εξέλιξη, στις 15 περιφερειακές διευθύνσεις του ΣΔΟΕ, ανά την επικράτεια.

Το ενδιαφέρον όμως των αρμόδιων Αρχών δεν εστιάζεται μόνο στις υπερτιμολογήσεις αλλά και στο ειδικότερο θέμα της κάλυψης της ίδιας συμμετοχής με πραγματικά κεφάλαια, καθώς υπάρχουν σαφείς ενδείξεις εικονικότητας που προκύπτουν από τη διερεύνηση των κινήσεων των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων, κρατικών και κοινοτικών επιδοτήσεων.

Έχει διαπιστωθεί, σε αρκετές περιπτώσεις, ότι τα ποσά που απαιτούνταν για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής κατετίθεντο σε μετρητά και αναλαμβάνονταν άμεσα, πάλι σε μετρητά, δημιουργώντας, σε συνδυασμό με άλλες τραπεζικές κινήσεις, βάσιμες υποψίες ότι δεν υπήρχε πραγματική κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι στην πληθώρα των περιπτώσεων δεν ήταν δυνατό να εξακριβωθεί, εάν τα ποσά της επιδότησης χρησιμοποιούνταν από τον επιδοτούμενο για δαπάνες που σχετίζονταν με την εκτέλεση του έργου.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, σύμφωνα και με την εμπειρία των αρμοδίων Αρ-

χών και ειδικότερα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο που αναμένεται να επιτελέσουν οι επιδοτήσεις για την επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας και την πολυπόθητη ανάπτυξη στο άμεσο μέλλον, έχει κατατεθεί η εξής, απλή στην εφαρμογή της, πρόταση που δίνει λύσεις σε πολλά από τα διαπιστωθέντα προβλήματα:

«Προϋπόθεση για τη χορήγηση επιδότησης από το ελληνικό δημόσιο σε οποιοδήποτε έργο, θα είναι το άνοιγμα λογαριασμού σε τράπεζα για το συγκεκριμένο έργο και η πραγματοποίηση όλων των συναλλαγών που συνδέονται με το έργο, μέσω αυτού. Ο λογαριασμός αυτός θα διαπιστώνεται αποκλειστικά, με τα ποσά που συνδέονται με τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου έργου, δηλαδή με το ποσό της επιδότησης, της ίδιας συμμετοχής καθώς και πιθανού δανείου, ενώ θα χρεώνεται αποκλειστικά με ποσά που θα αφορούν τις δαπάνες του έργου, όπως αυτές θα αποδεικνύονται από τα προσκομιζόμενα τιμολόγια. Από τη συνολική κίνηση του λογαριασμού θα είναι εύκολο να προκύψει το σύνολο των δαπανών του έργου και η σύγκριση με τον υποβληθέντα και επιδοτούμενο προϋπολογισμό».

Η πρόταση αυτή ελαχιστοποιεί τις δυνατότητες καταστρατήγησης των νόμων (νέου αναπτυξιακού, ΕΣΠΑ κλπ.) καθιστώντας δυσχερείς τις εικονικές τιμολογήσεις και υπερτιμολογήσεις, καθώς και τις εικονικές καλύψεις ίδιας συμμετοχής. Επιπλέον, μεγιστοποιεί τις δυνατότητες ελέγχου, αφού δίνει τη δυνατότητα στις τράπεζες να γνωρίζουν και, κατ' επέκταση, να ενημερώνουν την Αρχή για το «ξέπλυμα μαύρου χρήματος», η οποία δεν θα έχει παρά να ελέγξει τις κινήσεις ενός και μόνο λογαριασμού.

ΤΡΙΓΩΝΙΚΕΣ - ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Οι πιο προκλητικές και μεγάλου μεγέθους απάτες φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, μέσω των offshore εταιρειών, είναι οι τριγωνικές συναλλαγές.

Πρόκειται για τις περιπτώσεις εκείνες, σύμφωνα με τις οποίες, τα τιμολόγια των προϊόντων που εισάγονται δεν εκδίδονται απευθείας από τις χώρες προέλευσης από την προμηθεύτρια εταιρεία, αλλά από άλλες χώρες των φορολογικών παραδείσων.

Έτσι παρέχεται η δυνατότητα, μέσω offshore εταιρειών του προμηθευτή ή συνεργαζόμενων με αυτόν, να εκδίδουν τιμολόγια που δικαιολογούν πλήρως την μη καταβολή φόρων.

Κατά το πρόσφατο παρελθόν, στη χώρα μας, έγινε προσπάθεια αντιμετώπισης του φαινομένου της διεθνούς φοροαποφυγής που επιτυγχάνεται μέσω «αμαρτωλών» τριγωνικών συναλλαγών, με τη θέσπιση (ν.3842/2010) αμάχητων τεκμηρίων όταν για τις συναλλαγές μεσολαβούν offshore εταιρείες που έχουν έδρα κράτη - μη συνεργάσιμα ή με προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Η διάταξη όμως αυτή δεν «ευδοκίμησε». Με τον ν. 4110/2013 επανήλθε το μαχητό τεκμήριο μόνο σε δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μετά το έτος 2013 (χρήση 2012) και δεν συμπεριελήφθησαν οι οικονομικές χρήσεις 2010-2011.

Αυτό είχε, ως συνέπεια, το γεγονός ότι, παρά την κατάργηση της παραπάνω αναφερόμενης διάταξης, οι δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί με τριγωνικές συναλλαγές μέσω offshore εταιρειών, στις οικονομικές χρήσεις 2010 και 2011, δεν αναγνωρίζονταν ως εκπιπτόμενες, κατ' αμάχητο μάλιστα τεκμήριο και συνεπώς αποτελούσαν φορολογητέα ύλη επί της οποίας έπρεπε να επιβληθούν φόροι.

Στη συνέχεια έγινε σχετική ρύθμιση με τον ν. 4250/2014 και για τις οικονομικές χρήσεις των ετών 2010 - 2011.

Έκτοτε επιτρέπεται σε μεγάλες επιχειρήσεις να τιμολογούν την αξία των εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες, πληρώνοντας εκεί χαμηλότερους φόρους και εμφανίζοντας στην Ελλάδα ελάχιστα κέρδη.

Τα ζητήματα που προκύπτουν από τη ρύθμιση αυτή θέσαμε σε συζήτηση που έγινε με τη συμμετοχή υπουργών και βουλευτών στη Βουλή και επισημάνθηκε ότι πρέπει να επαναπροσδιορισθεί το νομοθετικό πλαίσιο για τις τριγωνικές και ενδοομιλικές συναλλαγές.

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΙΚΩΝ

Από χημικές αναλύσεις και ιατρικές μελέτες είναι επιστημονικά διαπιστωμένο ότι τα λαθραία τσιγάρα βλάπτουν την υγεία κυρίως των καπνιστών.

Για την κατασκευή τους συνήθως χρησιμοποιούνται υλικά και φίλτρα κατώτερης ποιότητας με συνέπεια να αυξάνονται η περιεκτικότητα σε πίσσα, νικοτίνη και ιδιαίτερα σε μονοξείδιο του άνθρακα έως 40%, σε σχέση με εκείνο που εισπνέουν οι καπνιστές των αντίστοιχων νομίμων σημάτων.

Ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις, εκτιμάται ότι η απώλεια φόρων ανέρχεται περίπου στα 600 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο.

Σύμφωνα με μελέτη που διενήργησε η KPMG, σε όλες τις χώρες της ΕΕ, αναφέρει ότι στην Ελλάδα, το παράνομο εμπόριο τσιγάρων:

- Αυξήθηκε κατά 4,4% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.
- Εντοπίστηκε ποσότητα παράνομων τσιγάρων, γεγονός που την κατατάσσει στη δεύτερη θέση (στην Ε.Ε.)
- Το παράνομο εμπόριο το 2013 ανέρχεται στο 11,8% επί του συνόλου των πωλήσεων στην Ε.Ε.

Πέρα από τις επιπτώσεις στην υγεία και στην οικονομία τίθεται και ζήτημα λειτουργίας του κράτους, των ελεγκτικών και δικαστικών αρχών αλλά και της επαρκούς πολιτικής βούλησης.

Για τον πολίτη ήταν αδιανόητο πώς μπορεί να εισέρχεται στη χώρα μας τεράστιος όγκος λαθραίων τσιγάρων τα οποία διακινούνται ακόμη και σε κεντρικά σημεία των πόλεων και να μην συλλαμβάνονται οι λαθρέμποροι. Τίθεται το ερώτημα: άραγε δεν υπάρχει η δυνατότητα πάταξης του λαθρεμπορίου ή τι άλλο συνέβαινε.

Σε κάθε περίπτωση, επιτακτική προβάλλει η ανάγκη να τεθεί τέλος σε αυτήν την απαράδεκτη κατάσταση με τις δυσμενείς επιπτώσεις που αναφέρθηκαν και αυτό επιπλέον θα επιτευχθεί με τη σύγχρονη τεχνολογία και την τοποθέτηση μηχανημάτων ανίχνευσης στα τελωνεία· με την εφαρμογή ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την ψηφιακή σήμανση και την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων αυτών, παράλληλα με τις υπάρχουσες ταινίες που προωθεί η Κυβέρνηση.

Η τοποθέτηση μηχανημάτων ελέγχου X-Ray στα τελωνεία εισαγωγής

εμπορευματοκιβωτίων εκτιμάται ότι θα εξαλείψει ή τουλάχιστον θα περιορίσει σε μεγάλο βαθμό το λαθρεμπόριο των τσιγάρων, των ναρκωτικών, των όπλων κ.λπ.

Η εγκατάσταση του μηχανήματος και η λειτουργία του από κλιμάκιο Ελλήνων και Αμερικανών, κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων και αργότερα, είχε ως συνέπεια την εξάλειψη του φαινομένου της λαθρεμπορίας τσιγάρων από το χώρο του Ε' τελωνείου Πειραιά.

Αυτή ήταν η απάντηση του προϊσταμένου της Γ' υποδιεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε στο ερώτημα που ετέθη από τη Γενική Γραμματεία σχετικά με το αν και κατά πόσο μπορεί να αποτραπεί η λαθραία εισαγωγή τσιγάρων στη χώρα μας.

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Η εκτίμηση και μάλιστα από αρμόδιες αρχές ότι ο παράνομος τζόγος υπερβαίνει τα 5 δισ. ευρώ το χρόνο και ότι ο νόμιμος τζόγος χρησιμοποιείται από κυκλώματα για ξέπλυμα «βρώμικου χρήματος» και φοροδιαφυγή, εκ των πραγμάτων, είναι ζητήματα που θέτουν το πρόβλημα σε προτεραιότητα για διερεύνηση και αντιμετώπιση.

Πρόκειται για φαινόμενα που δεν είναι τωρινά, έχουν παρελθόν πολλών ετών, χωρίς δυστυχώς να έχουν αντιμετωπισθεί και χωρίς να έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα μέτρα για την πάταξή τους.

Όταν όμως υπολογίζεται ότι ο παράνομος τζόγος ανέρχεται σε 5 δισ. ευρώ και ως εκ τούτου, επέρχονται σημαντικές απώλειες εσόδων για την εθνική οικονομία και μάλιστα σε μια χρονική περίοδο οικονομικής κρίσης και δοκιμασίας των πολιτών, το γεγονός αυτό συνιστά ειδηχθές οικονομικό έγκλημα και επιβάλλεται άμεσα η αντιμετώπισή του.

Δυστυχώς βεβαρημένο όχι μόνο παρόν αλλά και παρελθόν, έχει και ο νόμιμος τζόγος, όταν παρέχεται η δυνατότητα «ξεπλύματος» χρήματος και φοροδιαφυγής, όταν είναι γνωστό ότι υπάρχουν για πολλά χρόνια δίκτυα που συγκεντρώνουν κερδισμένα δελτία και τα προωθούν σε ορισμένους, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν, έτσι ώστε να δικαιολογήσουν το παράνομο χρήμα τους και να φοροδιαφύγουν.

Φοροδιαφυγή: Ένας παίκτης με 8.656 κερδισμένα δελτία !!!

Η Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας Τυχερών Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.), σχετικά με τη χορήγηση βεβαιώσεων από τον Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. σε φυσικά πρόσωπα οι οποίες χρησιμοποιούνται ώστε να δικαιολογηθεί η προέλευση εισοδήματος στις φορολογικές αρχές, ανακοίνωσε ότι:

«Από την αξιολόγηση του υλικού προκύπτει ότι με το σημερινό καθεστώς χορήγησης των βεβαιώσεων είναι δυνατή, μετά την είσπραξη του δελτίου, η μεταβίβαση της ανώνυμης απόδειξης ή /και εντολής πληρωμής σε τρίτο, ο οποίος μπορεί να εμφανισθεί και να ζητήσει την έκδοση βεβαίωσης κερδών, χωρίς να είναι κατ'ανάγκη ο ίδιος παίκτης.

Συνοπτικά, από τη γενική εικόνα των στοιχείων προκύπτει ότι το έτος 2013 ζητήθηκαν από τον Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. βεβαιώσεις κερδών, συνολικού ύψους 347 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Από αυτές, 386 βεβαιώσεις συ-

νολικού ύψους 27 εκατομμυρίων περίπου, περιείχαν άνω των 300 κερδισμένων δελτίων η καθεμία».

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι έχουν καταγραφεί από τον ΟΠΑΠ δέκα πρώτοι παίκτες να ζητούν βεβαιώσεις για 39.333 κερδισμένα δελτία. Εκπληκτικό δε είναι, ότι ένας εξ αυτών ζήτησε βεβαιώσεις, εμφανίζοντας ότι κέρδισε 8.656 δελτία.

Και ενώ συμβαίνουν όλα αυτά επί πολλά χρόνια, παρατηρείται το φαινόμενο οι αρμόδιες αρχές να εξαντλούν το ενδιαφέρον τους σε διαπιστώσεις, επισημάνσεις και προτάσεις ενώ τα οικονομικά αυτά εγκλήματα τελούνται ακόμη και όταν: «ο μεγαλύτερος πάροχος υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών της χώρας τελούσε υπό τη διοίκηση του ελληνικού δημοσίου, το οποίο ήταν και ο μεγαλύτερος μέτοχός του».

Για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων και για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της διαφάνειας ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Γ. Σούρλας, επικοινωνήσε και συζήτησε με την Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας των Παιγνίων και με την ηγεσία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης. Έθεσε υπόψη τους όσα στοιχεία είχε στη διάθεσή της η Γενική Γραμματεία και υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις.

Με ικανοποίηση πληροφορήθηκε ότι η Οικονομική Αστυνομία προχώρησε στην εξάρθρωση κυκλωμάτων και στην παραπομπή 200 και πλέον ατόμων στη Δικαιοσύνη και ότι η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να προχωρήσει στη λήψη δραστικών μέτρων, για να επικρατήσει η διαφάνεια και η νομιμότητα.

Ο πρόεδρος της Ε.Ε.Ε.Π., Ευγένιος Γιαννακόπουλος, ανακοίνωσε ότι: «η Επιτροπή ολοκλήρωσε το κανονιστικό πλαίσιο προληπτικής αντιμετώπισης του φαινομένου και αναμένεται να εκδοθεί έως το τέλος Σεπτεμβρίου του 2014».

ΕΠΙΣΦΑΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Η υπόθεση της λεηλασίας των τραπεζικών καταθέσεων με επισφαλείς χρηματοδοτήσεις, δηλαδή χωρίς ή με ανεπαρκείς εγγυήσεις, δεν είναι σημαντική. Ήταν ήδη γνωστή, προ εικοσαετίας και πλέον από την Τράπεζα Κρήτης, στην μετά Κοσκωτά εποχή. Συγκεκριμένα, ο τότε επίτροπος της Τράπεζας Κρήτης, Κ. Καλυβιανάκης, είχε καταγγείλει ότι κατά την περίοδο 1988 - 1993 χορηγήθηκαν από την τράπεζα αυτή επισφαλή δάνεια ύψους 43 δισ. δραχμών.

Το γεγονός αυτό είχε επιβεβαιωθεί από τον τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος σε απάντησή του, στις 20.3.1995, σε ερώτηση στη Βουλή, ανέφερε ότι, σύμφωνα με έκθεση των Ορκωτών Ελεγκτών το ήμισυ περίπου των 43 δισ. δρχ. δεν καλυπτόταν από εξασφαλίσεις (!) ενώ το υπόλοιπο βρισκόταν ήδη σε καθυστέρηση αποπληρωμής, ότι κλιμάκιο επιθεωρητών της Τράπεζας της Ελλάδος διενεργούσε έλεγχο προκειμένου να διαπιστωθεί το ύψος της ζημίας της τράπεζας και ότι η όλη υπόθεση αποτελούσε αντικείμενο δικαστικής έρευνας για την αναζήτηση ευθυνών. Ακόμη, ο τότε Υπουργός δεν κατέθεσε στη Βουλή τα έγγραφα που ζητούσε ο Γ. Σούρλας, επικαλούμενος το νόμο περί επαγγελματικού απορρήτου.

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, δεν έγινε γνωστό ποιοί χορήγησαν τα δάνεια, ποιοί τα πήραν, πώς τα διαχειρίστηκαν και αν επιβλήθηκαν κυρώσεις. Επικράτησε ο νόμος της σιωπής, της ένοχης σιωπής και της συγκάλυψης.

Και όχι μόνο αυτό, αλλά με τη δυνατότητα χορήγησης δανείων χωρίς ή με ανεπαρκείς εγγυήσεις και την ατιμωρησία αυτή, άνοιξε διάπλατα ο δρόμος δράσης των κυκλωμάτων διαπλοκής.

Έτσι, φθάσαμε και στο σκάνδαλο του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, που αφορά δάνεια επισφαλή που ανέρχονται στο ύψος των 400 εκ. ευρώ, γεγονός που έφερε στην επικαιρότητα το θέμα με τα επιχειρηματικά δάνεια και βέβαια δεν πρόκειται για φαινόμενα που σημειώθηκαν μόνο στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, αλλά και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Τις διαστάσεις του προβλήματος με τα επισφαλή επιχειρηματικά δάνεια και τις επιπτώσεις στην εθνική αλλά και στην ατομική οικονομία (γιατί τελικά οι έλληνες φορολογούμενοι τα πληρώνουν) τις παρουσίασε, κατά τον πλέον σαφή και μη επιδεχόμενο αμφισβήτησης τρόπο, ο καθ' ύλην αρ-

μόδιος Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, στις 25.06.2014, στην ομιλία του στην Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών, Οργανισμών Κοινωνικής Ωφελείας και Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης της Βουλής όπου είπε ότι: «εκ των 77 δισ. ευρώ προβληματικών δανείων, τα 42 είναι επιχειρηματικά και εξ αυτών περί τα 23 δισ. ευρώ είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, δηλαδή χάθηκαν οριστικά».

Τη λεηλασία έρχεται να επιβεβαιώσει η εφημερίδα «Καθημερινή» που στο κύριο άρθρο της, την Κυριακή 31/08/2014, με τίτλο «Καθαρές λύσεις με τα δάνεια», αναφέρει ότι: *«Οι επιχειρηματίες που στήριξαν τις εταιρείες τους πρέπει να ενισχυθούν, σε αντίθεση με εκείνους που τις λεηλατούσαν και φυλάνε τα συσσωρευμένα κεφάλαιά τους στο εξωτερικό».*

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έγινε αποδέκτης διαμαρτυριών για το τι ακριβώς συμβαίνει με τη χορήγηση των επιχειρηματικών δανείων και πιο συγκεκριμένα με τα 23δισ. ευρώ που έχουν καταστεί ανεπίδεκτα είσπραξης και κατά συνέπεια χάθηκαν οριστικά. Ετέθησαν ερωτήματα για το πώς δόθηκαν, χωρίς ή με ανεπαρκείς εγγυήσεις, ποιό πήραν τα δάνεια αυτά, σε ποιά κατάσταση ήταν τότε αυτοί που τα χορήγησαν και αυτοί που τα έλαβαν, αν πραγματικά «ναυάγησε» η επιχείρηση ή τη χρεοκόπησαν σκόπιμα και μετέφεραν τα χρήματα που δανείστηκαν στο εξωτερικό ή για άλλους σκοπούς.

Ακόμη επιβάλλεται να διερευνηθεί αν τα ονόματα αυτών των επιχειρηματιών, συμπεριλαμβάνονται στη λίστα Λαγκάρντ ή σε άλλες λίστες καθώς και σε offshore εταιρείες.

Είναι εύλογα τα ερωτηματικά και οι διαμαρτυρίες για τον πρόσθετο λόγο ότι, τα 23 δισ. ευρώ και ακόμη περισσότερα, δεν πρόκειται να επιβαρύνουν τους μετόχους των τραπεζών και τους καταθέτες, αλλά τους έλληνες φορολογουμένους.

Για τη διερεύνηση του θέματος αυτού η Γενική Γραμματεία απευθύνθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος και στο Σ.Δ.Ο.Ε.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΠΟΥ ΕΥΝΟΕΙ ΤΟ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

Επί δεκαετίες το λαθρεμπόριο μαστίζει την εθνική οικονομία και εκτρέφει κυκλώματα διαφθοράς. Μεταξύ των άλλων μέτρων η τεχνολογία είναι εκείνη που προσφέρεται για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, αλλά δυστυχώς δεν αξιοποιείται.

Με την εγκατάσταση, στα τελωνεία, συστημάτων ανίχνευσης με ακτίνες Χ(X-RAY) για τον έλεγχο φορτηγών και εμπορευματοκιβωτίων θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα εισαγωγής λαθραίων τσιγάρων, ναρκωτικών και άλλων παραποιημένων προϊόντων, επιβλαβών για τη δημόσια υγεία. Αυτή είναι η διαβεβαίωση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. σε ερώτημα της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για το τι πρέπει να γίνει για την πάταξη του λαθρεμπορίου. Από εικοσαετίας που ετέθη το θέμα αυτό από τις αρμόδιες υπηρεσίες, δυστυχώς, δεν κατέστη μέχρι σήμερα εφικτή η τοποθέτηση μηχανημάτων.

Επί μια δεκαετία προκηρύσσονται διαγωνισμοί για την προμήθεια συστημάτων ανίχνευσης αλλά δεν ολοκληρώνονται.

Συγκεκριμένα, προκηρύχθηκαν έξι διαγωνισμοί το 2004, 2007, 2009, 2010, 2011 και το 2013.

Ο πρώτος διαγωνισμός προκηρύχθηκε το 2004 για την προμήθεια ενός συστήματος X-RAY ελέγχου εμπορευματοκιβωτίων και ματαιώθηκε το 2010, λόγω τεχνικών προδιαγραφών. **Χρειάστηκαν 7 χρόνια για να αντιληφθούν και να αποφανθούν οι αρμόδιοι παράγοντες.**

Όλοι οι διαγωνισμοί προκηρύσσονταν, αλλά δεν ολοκληρώνονταν, είτε λόγω προδιαγραφών (δεν μπορούσαν οι ειδικοί μετά παρέλευσης δέκα ετών να τις καθορίσουν για να μην επιδέχονται αμφισβήτηση), είτε λόγω παρέλευσης των προθεσμιών που καθορίζονταν από την χρηματοδότηση κοινοτικών προγραμμάτων. Έτσι πέρασαν δέκα χρόνια χωρίς δυνατότητα ελέγχου των λαθραίων εισαγωγών με μηχανήματα ανίχνευσης και ενώ υπήρχαν οι απαραίτητες πιστώσεις είτε από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, με ποσά που ανέρχονταν στα 8.9 εκ. ευρώ, είτε από ειδικό λογαριασμό των τελωνείων για την προμήθεια συστημάτων ελέγχου με ακτίνες Χ.

Οι καταστάσεις αυτές δικαιολογούν κάθε σκέψη, για ανικανότητα, ανευθυνότητα, αλλά και ύπαρξη ορισμένων συμφερόντων.

Τίθεται το ερώτημα: πώς μπορεί με τέτοιες συμπεριφορές και πρακτικές να αντιμετωπισθεί το λαθρεμπόριο, να παταχθούν τα κυκλώματα της διαφθοράς που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία;

Και ενώ όλα τα παραπάνω συμβαίνουν, σχετικά με τη θωράκιση των τελωνείων, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή σε σύντομο χρονικό διάστημα προμηθεύτηκε και έθεσε σε λειτουργία τρία κινητά συστήματα ανίχνευσης ακτίνων Χ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων, ύψους 3.200.000 ευρώ. Χρησιμοποιούνται ήδη από περιφερειακές ή κεντρικές υπηρεσίες του Σώματος, με σκοπό τον αποτελεσματικό έλεγχο των μεταφορικών μέσων που διέρχονται από τους λιμένες της ελληνικής επικράτειας, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο το χειριστή ή τους πολίτες.

Σε αυτή την εκκρεμότητα είναι αποφασισμένη να θέσει τέρμα η κυβέρνηση. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών μας πληροφορούν ότι έχει αναληφθεί εκ νέου πρωτοβουλία για την προμήθεια συστημάτων (scanners) για τον έλεγχο εμφόρτων φορτηγών και εμπορευματοκιβωτίων και ότι έχει εξασφαλισθεί η πολιτική έγκριση για την προμήθεια εννέα (9) συστημάτων ανίχνευσης φορτηγών και εμπορευματοκιβωτίων με ακτίνες – Χ, τα οποία θα τοποθετηθούν κυρίως σε συνοριακά τελωνεία και σε λιμάνια με μεγάλη εμπορευματική κίνηση.

Οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές απεστάλησαν στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΟΙΚ. , για την έναρξη των διαδικασιών προμήθειας των ανιχνευτικών συστημάτων.

Ήδη, με πρόσφατη απόφαση της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Ανάπτυξης και Οικονομικών, προχωρά η υλοποίηση του έργου «Ολοκληρωμένο Σύστημα – Υπηρεσίες Καταγραφής Διερχόμενων Οχημάτων και Ανίχνευσης Φορτίων» στα τελωνεία της χώρας (x- ray scanners), με τη διαδικασία της σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), γεγονός που αποδεικνύει ότι υπάρχει πολιτική βούληση για την πάταξη του λαθρεμπορίου.

Πέραν όμως όλων αυτών, πρέπει να αναζητηθούν ευθύνες για το παρελθόν και να επιβληθούν κυρώσεις για την απαράδεκτη αυτή κατάσταση που προκάλεσε ανυπολόγιστες ζημιές στην εθνική οικονομία και στη δημόσια υγεία.

ΠΛΑΣΤΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΠΩΛΕΙΑ ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

ΔΕΚΑΟΚΤΩ ΧΡΟΝΙΑ – ΔΕΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ: «Η έκδοση πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων αποτελεί πράγματι μία από τις κυριότερες μορφές φοροδιαφυγής».

Αυτό ανέφερε ο υφυπουργός Οικονομίας, το 2005, απαντώντας σε σχετική ερώτηση στη Βουλή, τονίζοντας με έμφαση ότι «για την καταπολέμηση των φαινομένων αυτών το υπουργείο καταβάλλει κάθε απαραίτητη προσπάθεια, είτε εντατικοποιώντας τους φορολογικούς ελέγχους, είτε προωθώντας νομοθετικά, διοικητικά και άλλα απαραίτητα μέτρα».

Όταν έκανε αυτές τις δηλώσεις, είχαν περάσει ήδη οκτώ χρόνια από την πρώτη συστηματική προσπάθεια για νομοθετική ρύθμιση (ν.2472/1997) και, παρά τις τέσσερις που ακολούθησαν (ν.2523/1997, ν.2873/2000, ν.2948/2001 και ν.3220/2004), τα φαινόμενα της απάτης επιτείνονταν.

Έκτοτε, ακολούθησαν άλλες πέντε νομοθετικές ρυθμίσεις: ν.3833/2010, ν.3824/2010, ν.3888/2010, ν.3943/2011 και ν.4174/2013.

Πέρασαν δεκαοκτώ χρόνια από τότε και στο διάστημα αυτό έγιναν συνολικά δέκα νομοθετικές ρυθμίσεις.

ΚΥΑ που επί δέκα χρόνια δεν εκδόθηκε: Πρέπει να σημειωθεί ότι προκειμένου να περιοριστεί το φαινόμενο της έκδοσης πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων, με το ν.3220/2004 (άρθρο 46 παρ.4.), προβλέπεται ότι κατά την έναρξη εργασιών ημεδαπών και αλλοδαπών επιχειρήσεων κατατίθεται στη Δ.Ο.Υ., ως ασφάλεια, εγγυητική επιστολή της τράπεζας.

Με το μέτρο αυτό κάποια πρόσωπα, τα οποία κάτω από διαφορετικές συνθήκες θα έκαναν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (π.χ.: αχυράνθρωποι, πλαστογράφοι κ.λπ.), δεν θα μπορούσαν να προβούν στην εξαπάτηση του δημοσίου. Δυστυχώς όμως η απόφαση αυτή δεν εκδόθηκε.

Αντί της έκδοσης αυτής της απόφασης ψηφίστηκε διάταξη με το ν. 4174/2013, άρθρο 10 (εγγραφή στο φορολογικό μητρώο), όπου προβλέπεται ότι η φορολογική αρχή δύναται να ζητά εγγύηση, γεγονός που είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς γιατί δεν κατέστη υποχρεωτική.

Τα φαινόμενα έκδοσης πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων, δεν αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά, παρά τις προσπάθειες με νομοθε-

τικά και διοικητικά μέτρα τα δύο τελευταία χρόνια. Αυτό προκύπτει από επίσημα στοιχεία του ΣΔΟΕ και συγκεκριμένα με το έγγραφο υπ' αριθμ. πρωτ.: ΕΜΠ 10967/11.09.2014:

2012	Αριθμός Παραβάσεων: 143.700€, Ποσά συναλλαγών: 1.099.509.576,00€ Πρόστιμα: 2.712.288.981,00€
2013	Αριθμός Παραβάσεων: 93.611€, Ποσά συναλλαγών: 763.663.280,00€ Πρόστιμα: 1.959.602.575,00€

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι έλεγχοι είναι δειγματοληπτικοί και ότι τα στοιχεία που αναφέρθηκαν αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 15% του συνόλου των επιχειρήσεων. Βάσει αυτών των στοιχείων, πρέπει να υπολογιστεί και η επιβάρυνση της εθνικής οικονομίας, η οποία εκτιμάται ότι ξεπερνάει τα 2,5 δισ. ευρώ το χρόνο.

Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα η οποία επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί, διότι δεν είναι απλά ένα φαινόμενο φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής, αλλά ειδικές οικονομικό έγκλημα, αφού πολλές φορές, το κράτος εξαπατώμενο καλείται να καταβάλει ποσά για επιστροφή ΦΠΑ ακόμη και σε περιπτώσεις που δεν έχει γίνει καμία εμπορική ή επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επομένως, είναι अपαράδεκτο να διαιωνίζεται αυτή η κατάσταση και να μην έχει προβεί η πολιτεία στην αποτελεσματική αντιμετώπισή της.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Ο αθλητισμός, που εκφράζει και το επίπεδο πολιτισμού μιας χώρας, όχι μόνο δεν πρέπει να μολύνεται από τη διαφθορά και τη διαπλοκή, αλλά να αποτελεί το εφιαλτήριο για την γενικότερη προσπάθεια εξυγίανσης και θωράκισης της χώρας από τα νοσηρά αυτά φαινόμενα.

Ο αθλητισμός, ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο, μπορεί να συμβάλει τόσο στην υλοποίηση στρατηγικών στόχων αλληλεγγύης και ευημερίας, όσο και στην ανάπτυξη ηθικού, κοινωνικού υποβάθρου, πάνω στο οποίο θα μπορέσουν να αποδώσουν οι νόμοι και οι θεσμοί για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Αυτά μπορούν να επιτευχθούν με την παιδεία, με την εισαγωγή μαθημάτων και προγραμμάτων δράσεων στα σχολεία προσαρμοσμένα στο ολυμπιακό ιδεώδες, που αποτελεί σύστημα αξιών καθώς και με τη διαπαιδαγώγηση των νέων στο σεβασμό των νόμων, την καλλιέργεια της ηθικής συνείδησης, του ολυμπιακού πνεύματος στον αθλητισμό.

Αυτά μπορούν να επιτευχθούν όταν είναι γνωστή, όχι μόνο στους εμπλεκόμενους φορείς και παράγοντες αλλά στο ευρύτερο κοινό, ποιά είναι η κατάσταση που επικρατεί στο χώρο του αθλητισμού, τι και πώς πρέπει να γίνει για να επιτευχθούν οι ευρύτεροι στόχοι.

Οι απόψεις αυτές οδήγησαν στην απόφαση πραγματοποίησης ημερίδας, στις 2/4/2014, που συνδιοργάνωσαν το Υπουργείο Πολιτισμού – Αθλητισμού και η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με θέμα «Αθλητισμός και Διαφάνεια».

Από τις εισηγήσεις και τις συζητήσεις προέκυψε ότι ο χώρος του αθλητισμού αντιμετωπίζει σήμερα φαινόμενα, όπως η φαρμακοδιέγερση, η βία, η διαφθορά και η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ιδιαίτερα δε για το χώρο του ποδοσφαίρου, που φαίνεται να μαστίζεται από τη διαφθορά και τη διαπλοκή.

Παράγοντες του αθλητισμού και ιδιαίτερα ο αθλητικός εισαγγελέας της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών περιέγραψαν την κατάσταση που επικρατεί με τα πλέον μελανά χρώματα.

Έγινε λόγος για οργανωμένο έγκλημα στο χώρο του αθλητισμού, για χρηματισμό, δωροδοκία στις γενικές συνελεύσεις των αθλητικών ενώσεων

προκειμένου να ελεγχθεί το εκλέγειν και εκλέγεσθαι, για εκβιασμούς, για καταστροφές καταστημάτων με στόχο τη σιωπή των μαρτύρων, για «μπράβους» και «νονούς της νύχτας» στο ποδόσφαιρο, για διαιτητές που εκβιάζονται, λαιδορούνται και στοχοποιούνται, για εξαγορά και εκβιασμούς μαρτύρων. Ακόμη, για παρεμβάσεις των κρατικών αξιωματούχων προκειμένου να επηρεάσουν τις διαδικασίες. Οι επιχειρηματίες- παράγοντες του ποδοσφαίρου έχουν διεισδύσει στον κρατικό μηχανισμό και είναι πλέον ευχερές σε αυτούς να πληροφορούνται ακόμα και απόρρητα δικαστικά έγγραφα. Βούλευμα άρσης απορρήτου βρέθηκε στο σπίτι μεγαλοπαράγοντα την ίδια ημέρα ή την επομένη της έκδοσης.

Η συζήτηση εστιάστηκε ακόμη στην καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης στην Ελλάδα και την παράνομη διακίνηση των αναβολικών ουσιών, μετά την αποκαλυπτική ομιλία της προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Καταπολέμησης του Ντόπινγκ.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ημερίδα είναι ότι η διαφθορά στον αθλητισμό είναι εκτεταμένη, λειτουργεί διαβρωτικά και συνιστά αποτρόπαιο έγκλημα. Η διαφάνεια πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα και προϋπόθεση στον αθλητισμό.

Έγιναν προτάσεις για βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, για στελέχωση των ελεγκτικών και διοικητικών αρχών, για αναβίωση των ολυμπίων των εφήβων. Τις προτάσεις θα επεξεργαστεί το Υπουργείο Πολιτισμού – Αθλητισμού ενώ η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα συνδράμει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων της.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ – ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στην ημερίδα που συνδιοργάνωσε η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με το Υπουργείο Υγείας, με θέμα «Διαφάνεια και Δεοντολογία στο χώρο της Υγείας», (19-06-2013), διαπιστώθηκε ότι ο τομέας της υγείας μαστίζεται από εκτεταμένη διαφθορά και διαπλοκή. Έγιναν σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της εξυγίανσης, της περιστολής των δαπανών, της πάταξης των κυκλωμάτων και εντοπίστηκαν τα προβλήματα που χρήζουν αντιμετώπισης, όπως: ο χρηματισμός γιατρών, οι διαβλητές διαδικασίες προμηθειών, οι υπερτιμολογήσεις ιατρικών μηχανημάτων, οι υπερσυνταγογραφήσεις και η πολυφαρμακία, η διάθεση φαρμάκων με κόστος πολλαπλάσιο από εκείνο των άλλων χωρών. Όλα αυτά συνιστούν μερικά από τα στοιχεία που συνθέτουν την θλιβερή εικόνα της διαφθοράς και της διαπλοκής στο χώρο της υγείας.

Διαπιστώθηκε ακόμη, ότι και σε μια περίοδο πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, ορισμένοι, κοινωνικά ανάλγητοι, συνεχίζουν αδιάστακτα να κερδοσκοπούν και μάλιστα στον ευαίσθητο τομέα της υγείας απέναντι σε εκείνους που δίνουν μάχη για τη ζωή και εκείνους που προσπαθούν να κρατήσουν ζωντανά τα ασφαλιστικά ταμεία.

Κερδοσκοπούν, όταν προμηθεύουν σε πολλαπλάσιες τιμές από εκείνες του εξωτερικού:

- Ραδιοφάρμακο, που εισάγεται στην τιμή των 623 ευρώ και διατίθεται στους ασθενείς έναντι 3300 ευρώ στην Ελλάδα, ενώ στη Γαλλία έναντι 1087 ευρώ.
- Υπερτιμολόγηση ιατρικών μηχανημάτων μέχρι 2.000% ή 45 φορές με τιμές μεγαλύτερες από εκείνες που διατίθενται στο εξωτερικό .
- Ακριβότερα ιατρικά μηχανήματα κατά 400%: μηχανική βαλβίδα καρδιάς της οποίας το πραγματικό κόστος αγοράς, όπως προκύπτει από το τιμολόγιο, ανερχόταν σε 1.225 ευρώ, τιμολογήθηκε στη συνέχεια από offshore εταιρεία και την προμήθευσαν στα νοσοκομεία έναντι 5.450 ευρώ.

Χαρακτηριστική ήταν η αναφορά του προέδρου της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας: «Σήμερα, εν έτει 2013, τα 82 ενοποιημένα δημόσια νοσοκομεία της χώρας πραγματοποιούν 6.600 διαγωνισμούς που αφορούν στο πρόγραμμα προμηθειών του 2011». Και διερωτήθηκε: «Πώς συμβαίνει το

2013 που το σύστημα θα έπρεπε να ολοκληρώσει τον προγραμματισμό του 2014 να τρέχει ο διαγωνισμός το 2011;». Πρέπει να σημειωθεί δε, ότι επρόκειτο για προϋπολογισμό 2,2 δισ. ευρώ.

Ένα χρόνο μετά την ημερίδα εκείνη διαπιστώθηκε ότι έγιναν σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας, την περιστολή των δαπανών καθώς και για την ενίσχυση της διαφάνειας.

Συγκεκριμένα:

Η λειτουργία του Παρατηρητηρίου Τιμών έχει συνεισφέρει σημαντικά στη δραστική μείωση των τιμών των ιατροτεχνολογικών προϊόντων και φαρμάκων, συμβάλλοντας έτσι στον εξορθολογισμό των δαπανών στην υγεία. Ειδικότερα, για το έτος 2013, είχαμε μια μεσοσταθμική μείωση άνω του 25% της αξίας των ειδών ανά κατηγορία όπως απεικονίζονται στο Παρατηρητήριο Τιμών.

Στη μείωση των τιμών, έως και 70% της αξίας των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, όπως βηματοδότες – απινιδωτές, στεντς, φίλτρα τεχνητού νεφρού, ενδοφακούς κ.λ.π., συνέβαλαν οι κεντρικοί διαγωνισμοί που υλοποίησε η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας.

Χαρακτηριστικό είναι το αποτέλεσμα του κεντρικού διαγωνισμού που διενήργησε η ΕΠΥ για την προμήθεια 13 δραστικών ουσιών με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των δημόσιων νοσοκομείων της χώρας για ένα έτος. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού ανήρχετο στα 20 εκατ. € ενώ το τελικό αποτέλεσμα ανήλθε στα 7,6 εκατ. €. Έτσι επετεύχθη μείωση της τάξης του 68%. Στα πλαίσια της διαφάνειας αποφασίστηκε η υποχρεωτική ανάρτηση σε δημόσια διαβούλευση όλων των τεχνικών προδιαγραφών των διαγωνισμών που διενεργούν οι φορείς υγείας.

Έγιναν σημαντικά βήματα, πολλά όμως ακόμη επιβάλλεται να βρουν το δρόμο της χρηστής διαχείρισης, της διαφάνειας και της βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας, που συνιστά το υπέρτατο αγαθό.

Ένα ακόμη από τα μεγάλα ζητήματα που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, είναι ο χρηματισμός ορισμένων γιατρών από εταιρείες, αλλά και το «φακελάκι» που δίνουν οι ασθενείς.

Για την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών προγραμματίζεται, σε συνεργασία με το υπουργείο Υγείας, ευρεία συζήτηση προκειμένου να αποτραπούν τα νοσηρά αυτά φαινόμενα και να προστατευτεί το κύρος των λειτουργιών της υγείας που, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, εκτελούν τα καθήκοντά τους με αίσθημα ευθύνης και ανιδιοτέλεια.

ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ

Στη σύγχρονη Ελλάδα καμία άλλη νομοθετική προσπάθεια και ρύθμιση δεν είχε την περιπέτεια και την αναποτελεσματικότητα, όπως αυτή του «πόθεν έσχες». Πρόκειται για μια υπόθεση, μια εκκρεμότητα, που κρατάει περισσότερο από 85 χρόνια.

Το 1927, δύο βουλευτές (Φώτης Μοσχούλος, από τη Μεσσηνία και Ρούσσος Κούνδουρος, από την Κρήτη), υπήρξαν οι εμπνευστές για την καθιέρωση του «πόθεν έσχες» μετά τη δικτατορία του Παγκάλου και υπέβαλαν πρόταση με αναδρομική ισχύ, από το 1914, η οποία καταψηφίστηκε.

Το 1931, η κυβέρνηση Βενιζέλου, προσπάθησε να θεσπίσει νόμο για το «πόθεν έσχες», πράγμα το οποίο δεν έγινε αποδεκτό.

Το 1960, η ΕΡΕ και η αντιπολίτευση, τόνισαν την ανάγκη για «πόθεν έσχες», αλλά πάλι υπήρξε αντίδραση και δεν θεσπίστηκε.

Μετά από 37 χρόνια, το 1964, ψηφίστηκε ο νόμος 4351 για το «πόθεν έσχες» από την κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου.

Έκτοτε και μέχρι σήμερα, σε διάστημα πενήντα ετών από τη ψήφιση του πρώτου νόμου, έγιναν 21 νομοθετικές ρυθμίσεις και τροποποιήσεις.

Το νομοθετικό πλαίσιο, παρά τις αλλεπάλληλες τροποποιήσεις, παρουσίαζε αρρυθμίες, παρέμενε αναποτελεσματικό και ανεπαρκές, προσέβαλε την τιμή και την υπόληψη του πολιτικού κόσμου και, συγχρόνως, προκαλούσε και εξόργιζε τους πολίτες.

Έδινε δικαιολογημένες αφορμές για μειωτικές επιθέσεις για τα οικονομικά των πολιτικών, με υπαινιγμούς για ύποπτες συναλλαγές.

Είναι θλιβερό να μην έχει ακόμα θεσπιστεί ένα επαρκές νομοθετικό πλαίσιο για το «πόθεν έσχες». Δικαιολογημένα τίθεται από τον απλό πολίτη το ερώτημα: «άραγε δεν μπορούν οι πολιτικοί να θεσπίσουν διατάξεις, που να εξασφαλίζουν το αδιάβλητο του «πόθεν έσχες» ή δεν το επιθυμούν για δικούς τους λόγους;».

Εν συνεχεία, διερωτώνται, αν δεν μπορούν να πράξουν αυτό το στοιχειώδες, τότε πώς μπορεί κανείς να τους εμπιστευτεί για την διασφάλιση του δημοσίου χρήματος, για τους νόμους που ψηφίζουν για το κοινωνικό σύνολο ως προς την αναγκαιότητα και την αποτελεσματικότητα αυτών;

Αν δεν θέλουν αυτόν τον έλεγχο για τον εαυτό τους, τότε πώς διανοούνται ότι μπορούν να απαιτούν από τους πολίτες να τους εμπιστευτούν, να τους εκτιμούν και να τηρούν τους νόμους που αυτοί ψηφίζουν για λογαριασμό τους;

Όποια απάντηση κι αν δοθεί, αφήνει εκτεθειμένο τον πολιτικό κόσμο, στο σύνολό του και αυτούς που διαπλέκονται αλλά και αυτούς που παραμένουν αδρανείς ή αντιδρούν νωχελικά μπροστά σε αυτό το άθλιο φαινόμενο.

ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ ΚΑΙ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Αν και ήταν γνωστή η έκταση του προβλήματος από το «ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος», καθώς και οι επιπτώσεις του σε νευραλγικούς τομείς (εθνικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς), θα ήταν λογικό και αναμενόμενο να ληφθούν μέτρα σε νομοθετικό και ελεγκτικό επίπεδο για την πάταξη του φαινομένου. Αυτό όμως δεν συνέβαινε. Αντιθέτως τα τελευταία 15 χρόνια είχαν ψηφιστεί δεκαέξι τουλάχιστον διατάξεις που έδιναν τη δυνατότητα να μην ισχύει ο έλεγχος του «πόθεν έσχες» για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και έτσι παρείχαν απροκάλυπτα τη δυνατότητα της νομιμοποίησης του «βρώμικου χρήματος».

ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΞΙΟΠΙΣΤΟ «ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ»

Η κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπίσει την κατάσταση που υπάρχει σχετικά με το «πόθεν έσχες» και να εξασφαλίσει διαδικασίες που να εγγυώνται το αδιάβλητο των ελέγχων των πολιτικών και άλλων προσώπων προχώρησε με το ν.4281/2014 σε ρυθμίσεις που προβλέπουν την επέκταση της υποχρέωσης δήλωσης σε νέες κατηγορίες προσώπων, με τη συγκρότηση Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου των δηλώσεων που αποτελείται από επτά μέλη εκ των οποίων μόνο τα τρία είναι κοινοβουλευτικά, προκειμένου να μην υπάρχει κατηγορία ότι οι βουλευτές είναι ελέγχοντες και ελεγχόμενοι.

Ωστόσο όμως, πολλά ακόμη πρέπει να γίνουν για να εξασφαλιστεί ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό «πόθεν έσχες», που μπορεί να συμβάλει σε ένα δίκαιο σύστημα φορολογικής δικαιοσύνης· και αυτό μπορεί να γίνει όταν δεν υπάρχουν δυνατότητες αποφυγής του «πόθεν έσχες».

Συγκεκριμένα, μέσω:

- των offshore εταιριών,
- των βεβαιώσεων για κερδισμένα δελτία τυχερών παιχνιδιών,
- των βεβαιώσεων κερδών από καζίνο.

ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΒΟΛΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 349 του ΚΠΔ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 22 του ν.4055/2012, το δικαστήριο «μπορεί να διατάξει μόνο μια φορά την αναβολή της δίκης με πρόταση του εισαγγελέα ή αυτεπάγγελτα, λόγω ανωτέρας βίας» και μέχρι τρεις μήνες, «μια δε μόνο φορά για λόγους υγείας ή λόγους ανωτέρας βίας» με αίτημα κάποιου από τους διαδίκους της δίκης για 15 το πολύ ημέρες. «Δεύτερη αναβολή μπορεί να δοθεί για τους ίδιους ως άνω λόγους... Κάθε άλλη αναβολή απαγορεύεται και το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διακοπή... μέχρι και τρεις φορές... σε ρητή δικάσιμο (αρθρ. 349, παρ: 1-5).

Παρά τις σαφείς αυτές διατάξεις του νόμου, παρουσιάστηκαν σε υποθέσεις κάποιων οικονομικών εγκλημάτων, πολύ περισσότερες από τις επιτρεπόμενες αναβολές, με αποτέλεσμα να παραγραφούν αδικήματα σε επιδικία και να προκληθεί τεράστια ζημία σε βάρος του δημοσίου.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι:

- Αδίκημα που έγινε το 2001 το οποίο ζημίωσε το ελληνικό δημόσιο δύο και πλέον εκατομμύρια ευρώ, οδηγήθηκε στα δικαστήρια ύστερα από 12 χρόνια, δεν παρέστη μάλιστα ως πολιτικώς ενάγων το ελληνικό δημόσιο και παραγράφηκε.
- Αδίκημα που διαπράχθηκε κατά τα έτη 1998-2004 και ζημίωσε το ΙΚΑ πάνω από τέσσερα εκατομμύρια ευρώ το οποίο παρέμεινε στο στάδιο της ανακρίσης επί 3,5 χρόνια (Νοέμβριος 2006-2010), οδηγήθηκε προς κρίση τον Ιούνιο του 2013 ύστερα από πολλές αναβολές και έγινε δεκτό ότι ήταν παραγεγραμμένο από το 2011.
- Υπάλληλος του δήμου Αθηναίων που συνελήφθη επ' αυτοφώρω να χρηματίζεται και δύο ακόμη συγκατηγορούμενοί του, έλαβαν εννέα αναβολές μέσα σε δύο χρόνια, από τις οποίες, οι πέντε εξ αιτίας κωλύματος του συνηγόρου τους.

Για τις περιπτώσεις αυτές και πολλές άλλες η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έγινε αποδέκτης διαμαρτυριών και καταγγελιών οι οποίες κρίθηκε σκόπιμο να τεθούν ενώπιον των αρμοδίων αρχών και να ζητηθεί η λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

Γ. Σούρλας, απηύθυνε επιστολή σχετικά με τα ζητήματα αυτά στον αρμόδιο για τα οικονομικά εγκλήματα αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Νικόλαο Παντελή, (υπ. αριθμ. πρωτ: 659/14-06-2013).

Από τις έγγραφες απαντήσεις των εισαγγελιών Πρωτοδικών και Εφετών της χώρας, τις οποίες διαβίβασε στη Γενική Γραμματεία ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, προκύπτει ότι δεν υφίσταται θέμα παραγραφών λόγω αναβολών, πλην τριών περιπτώσεων, οι οποίες δεν οφείλονται στις αναβολές εκδίκασης που τυχόν χορηγήθηκαν, αλλά σε μεταβολές της νομοθεσίας που επήλθαν με τις διατάξεις του τετάρτου άρθρου του ν.2803/2000 και του άρθρου 25 του ν.4055/2012, δυνάμει των οποίων πράξεις που, πριν την ισχύ τους, διώκονταν σε βαθμό κακουργήματος, ήδη διώκονται σε βαθμό πλημμελήματος.

Η εξέλιξη αυτή σημειώνεται ως ιδιαίτερα θετική για το κύρος της δικαιοσύνης και για την ικανοποίηση του κοινού «περί δικαίου» αισθήματος.

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Ανοίγοντας το 2012 το φάκελο «κληροδοτήματα» διαπιστώνει κανείς ότι ένας εθνικός θησαυρός, ένας ανεκμετάλλευτος πλούτος του κράτους παραμένει βυθισμένος στη γραφειοκρατία και στην αδιαφορία, βορά σε διαφόρους επιτηδείς και σε κυκλώματα που τον εκμεταλλεύονται προς ίδιον όφελος.

Το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης, αξιοποίησης και εποπτείας είναι αναχρονιστικό, ακατάλληλο και αναποτελεσματικό. Ο σχετικός αναγκαστικός νόμος 2039/1939 που διέπει τα εθνικά κληροδοτήματα είναι αδύνατον να ανταποκριθεί στις σημερινές απαιτήσεις, καθώς απηχεί μία πραγματικότητα προηγούμενων δεκαετιών.

- Περίπου 15.000 κοινωφελείς περιουσίες, κληροδοτήματα, ιδρύματα κλπ., των οποίων η αξία υπερβαίνει τα 10 δισ. €, βρίσκονται, στη μεγάλη τους πλειοψηφία, αν όχι καθ' ολοκληρίαν, σε μια κατάσταση συνταγματικής αταξίας, παρανομίας, κακοδιαχείρισης και αδιαφάνειας.

Όταν παραμένουν αναξιοποίητα ακίνητα, όπως για παράδειγμα:

- Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης υπάρχουν 120 ακίνητα από κληροδοτήματα, 66 κενά, 54 μισθωμένα που σε πολλά εξ αυτών οι συνιδιοκτήτες δεν καταβάλλουν το μίσθωμα στο Πανεπιστήμιο. Το Πανεπιστήμιο νοικιάζει κτίρια για στέγαση 5 σχολών, έναντι του ποσού των 2.000.000 € το χρόνο και εισπράττει από τα δικά του 400.000 €.
- Με την κατάσταση που επικρατεί είναι ανέφικτη η αξιοποίηση, όταν για τις σχολάζουσες κληρονομίες, που ανέρχονται περίπου στις 3.000 και η αξία τους εκτιμάται στα 4 δισ. €, η εκκαθάρισή τους, με τους σημερινούς ρυθμούς, θα διαρκέσει από 10 έως 30 χρόνια!
- Το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο διαθέτει 20 κληροδοτήματα αξίας 128 εκατ. €. Πέρασαν 12 χρόνια και στο κληροδοτήμα ξενοδοχείο "Magestic", στην οδό Πανεπιστημίου, ακόμη δεν ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση.

Το ζήτημα των εθνικών κληροδοτημάτων έχει απασχολήσει την Ειδική

Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, ήδη από το 1998 και πρόσφατα, το 2011, απασχόλησε και τον Συντακτικό Νομοθέτη.

Με το ψήφισμα της Ζ' αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 84/2001), προστέθηκε τρίτη παράγραφος στο άρθρο 109 του Συντάγματος που προβλέπει ότι: *«Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη σύνταξη μητρώου κληροδοτημάτων γενικά και ανά περιφέρεια, την καταγραφή και ταξινόμηση των περιουσιακών τους στοιχείων, τη διοίκηση και διαχείριση του κάθε κληροδοτήματος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή και κάθε άλλο συναφές ζήτημα».*

Ωστόσο, παρότι κατά το παρελθόν είχαν συγκροτηθεί αρκετές σχετικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, κανένα σχέδιο νόμου δεν είχε προωθηθεί για ψήφιση στη Βουλή μέχρι σήμερα.

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας, λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά, ασχολήθηκε επισταμένα με το ζήτημα των κοινωφελών περιουσιών, με έμφαση στην αξιοποίησή τους, κατά τρόπο διαφανή και σύννομο, πράγμα το οποίο μπορεί να επιτευχθεί με τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου των κοινωφελών περιουσιών.

Με πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Γ. Σούρλα, στις 27 Φεβρουαρίου 2013 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον αρμόδιο αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Χρ. Σταϊκούρα, κατά την οποία τέθηκαν υπόψη του Υπουργού όλα τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας καθώς και συγκεκριμένες προτάσεις.

Με ικανοποίηση διαπιστώθηκε ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών προωθούσε τη σύνταξη νομοσχεδίου το οποίο τελικά ψηφίστηκε, το Σεπτέμβριο 2013 (ν.4182/2013), που βγάζει από το τέλμα τη σοβαρή αυτή υπόθεση και δίνει τέλος σε μία κατάσταση αδιαφάνειας και ανομίας.

Ο ν.4182/2013 με τις ρυθμίσεις που συμπεριλαμβάνει προωθεί την αξιοποίηση των κοινωφελών περιουσιών. Θεσμοθετεί μια σειρά μέτρων με τα οποία:

- Καθιερώνεται μητρώο κοινωφελών περιουσιών και μητρώο σχολαζουσών κληρονομιών.
- Καθιερώνονται τακτικοί, σε ετήσια βάση, έλεγχοι όλων εν γένει των κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών.
- Εισάγονται ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες προληπτικού

ελέγχου των πράξεων των οργάνων εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών ελέγχου.

- Οργανώνεται μητρώο προσώπων, φυσικών και νομικών.
- Εισάγονται ευέλικτες διαδικασίες αποτελεσματικής διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας.
- Ενισχύονται οι αρμοδιότητες της αποκεντρωμένης διοίκησης.
- Ενοποιείται στον ίδιο νόμο, η αντιμετώπιση των κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών.

ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΣΤΙΣ 13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε συνεργασία με το υπουργείο Εσωτερικών πραγματοποιήθηκαν 13 ημερίδες στις έδρες των περιφερειών με θέμα «Διαφάνεια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση». Εισηγητές ήταν οι Γραμματείς της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι Γραμματείς των Περιφερειών, οι πρόεδροι των τοπικών ενώσεων των δήμων, οι δήμαρχοι των πρωτευουσών, των νομών και εκπρόσωποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στις ημερίδες που συμμετείχαν περισσότεροι από 3.000 αιρετοί της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων φορέων και εκατοντάδες πολίτες, με τη δυνατότητα ελεύθερης έκφρασης, επιτεύχθηκαν οι **τρεις επιδιώξεις** που ετέθησαν ως **βασικοί στόχοι**:

1. Η επικοινωνία με τους πολίτες

Επετεύχθη η επικοινωνία με εκπροσώπους όλων των βαθμίδων της τοπικής αυτοδιοίκησης ως ένα από τα σημαντικότερα βήματα της δημοκρατίας, με τους 320 δήμους και περισσότερους από 10.000 αιρετούς· τους αιρετούς που περισσότερο από κάθε άλλον είναι σε καθημερινή επαφή με τον πολίτη, ζουν τα προβλήματά του και μπορούν να τον εκφράσουν πιο αυθεντικά μέσα από τις εισηγήσεις και τις παρεμβάσεις τους.

2. Συζήτηση για τη διαφθορά και τη διαφάνεια

Έγινε ευρύτερη συζήτηση για τη διαφθορά, τα αίτια, τις διαστάσεις και τις επιπτώσεις της· για τα φαινόμενα που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία, σε μια πρωτοφανή κρίση.

Δόθηκε η δυνατότητα να αναπτυχθούν όλες οι παράμετροι της διαφάνειας που αποτελεί τη θεραπεία για τη νοσηρή κατάσταση και απαραίτητη προϋπόθεση για την ουσιαστική λειτουργία της δημοκρατίας.

Πραγματοποιήθηκαν 13 σεμινάρια – συζητήσεις υψηλού επιπέδου για τη διαφάνεια, όχι μόνο στην πρωτεύουσα, όπως συνήθως, αλλά σε όλη τη χώρα, την περιφέρεια, ενώ με την παρουσία του Γενικού Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, σε όλες τις ημερίδες, δόθηκαν απαντήσεις και καταγράφηκαν ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις και προτάσεις.

3. Η διαφάνεια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Στο επίκεντρο όλων των συναντήσεων και των συζητήσεων ήταν η κατάσταση στην τοπική αυτοδιοίκηση· τα φαινόμενα της διαφθοράς, τα προβλήματατά της γενικότερα και η αναγκαιότητα της εμπέδωσης της διαφάνειας.

Η Γενική Γραμματεία παρουσιάζει συνοπτικά τις διαπιστώσεις - παρατηρήσεις και προτάσεις της για τη διασφάλιση της ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ, ως απαραίτητης προϋπόθεσης για τη δημοκρατία:

- Εκσυγχρονισμός του θεσμικού και διαχειριστικού πλαισίου στην τοπική αυτοδιοίκηση με παράλληλη τροποποίηση - κωδικοποίηση της νομοθεσίας και απλοποίηση - απλούστευση του γραφειοκρατικού διοικητικού συστήματος.
- Ισχυροποίηση των αυτοδιοικητικών μηχανισμών των ΟΤΑ με παράλληλη στήριξη των θεσμών και του ουσιαστικού διαλόγου.
- Εκχώρηση αποκλειστικών και όχι αλληλεπικαλυπτομένων αρμοδιοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο που δεν προσκρούουν στο Σύνταγμα, με παράλληλη δυνατότητα ευελιξίας σε δράσεις που αφορούν στο κοινωνικό σύνολο.
- Στελέχωση των ΟΤΑ με ανθρώπινο δυναμικό και ταυτόχρονη αξιολόγηση - αξιοποίηση του υφισταμένου στελεχιακού δυναμικού.
- Σύσταση υπηρεσίας υποδοχής των προτάσεων των πολιτών σε ιστοσελίδες της Τ.Α και ανάρτηση των οικονομικών συναλλαγών στο διαδίκτυο με τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών (λογαριασμών οικονομικής διαχείρισης) των φορέων ΟΤΑ.
- Σύσταση υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου για ελέγχους ποιότητας, νομιμότητας και αποτελεσματικότητας λειτουργιών των δήμων.
- Σύνταξη κώδικα δεοντολογίας και εγχειριδίων για υιοθέτηση ενιαίων τακτικών, με παράλληλη καθιέρωση ετησίου απολογισμού πεπραγμένων της κάθε δημοτικής αρχής.
- Επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στην ταχύτητα, στον εκσυγχρονισμό, τη διαφάνεια και την προστασία του διοικουμένου.
- Περιορισμός, σε έναν ανεξάρτητο φορέα, των πολλαπλών ελεγκτικών μηχανισμών των ΟΤΑ προς αποφυγήν αλληλεπικαλυπτομένων αρμοδιοτήτων και αντιφάσεων των πορισμάτων.
- Ομογενοποίηση των αποφάσεων των ελεγκτικών οργάνων μέσω της

θεσμικά κατοχυρωμένης συνεργασίας ΥΠΕΣ – Ελεγκτικού Συνεδρίου – ΚΕΔΕ με παράλληλη αξιοποίηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως κυρίου παράγοντα καταπολέμησης της διαφθοράς στην τοπική αυτοδιοίκηση.

- Αποσαφήνιση των διαδικασιών και αρμοδιοτήτων των ελεγκτικών οργάνων για τους ελέγχους σκοπιμότητας, νομιμότητας και αποτελεσματικότητας.
- Χαρακτηρισμός της διαφθοράς ως «ιδιωνύμου αδικήματος» χωρίς παραγραφή.
- Διαχειριστικός έλεγχος σε βάθος 20ετίας, έλεγχος του «πόθεν έσχες» των αιρετών και των υπαλλήλων που διετέλεσαν σε θέσεις ευθύνης και πραγματοποίηση ετησίων απολογισμών για παραλήψεις, καθυστερήσεις, παραβάσεις νομοθεσίας και καθήκοντος.
- Ενδελεχής αξιολόγηση των καταγγελιών για τους αιρετούς και κατοχύρωση της λογοδοσίας, με ταυτόχρονη αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τους επιόρκους.
- Επαναπροσδιορισμός των προϋποθέσεων προκειμένου να τεθεί ο αιρετός σε αργία.
- Διασφάλιση της διαφάνειας και των κανόνων ανταγωνισμού στο χώρο των δημοσίων έργων, με παράλληλη επίτευξη πλήρους εναρμονισμού της νομοθεσίας που διέπει το σχεδιασμό, τη μελέτη, τη δημοπράτηση και την κατασκευή τους, με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και αντιστοιχία του προϋπολογισμού κάθε έργου με την πραγματικότητα της αγοράς.
- Αξιοποίηση των πόρων ΕΣΠΑ και συστηματική μέριμνα της ΕΕΤΑΑ (Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης) για ηλικιωμένους και ανέργους.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑ Μ.Μ.Ε.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΣΡ (10.05.2013): Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, θεώρησε επιβεβλημένο να ενημερωθεί για τη λειτουργία του τμήματος ελέγχου διαφάνειας των Μ.Μ.Ε., που διασφαλίζει τη νομιμότητα, επικουρεί τη λειτουργία του Ε.Σ.Ρ. και έχει ως αντικείμενο εργασιών: α) την τήρηση του μητρώου επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε., που προβλέπεται στο άρθρο 10^α του Π.Δ/τος 213/1995 και β) την εκτέλεση όλων των ελεγκτικών και λοιπών εργασιών που προβλέπονται στο Π.Δ. 310/1995. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το ως άνω Π.Δ., το τμήμα ελέγχου διαφάνειας έχει αρμοδιότητες που δεν μπορούν να ασκηθούν, είτε διότι δεν εξεδόθησαν οι υπουργικές αποφάσεις για την «ενεργοποίηση» των διατάξεών του, είτε διότι προσκρούουν σε άλλες διατάξεις δικαίου (όπως στις διατάξεις περί φορολογικού απορρήτου), ή διότι δεν υφίστανται διεθνείς ή διμερείς συμβάσεις που να επιτρέπουν την απευθείας εκζήτηση στοιχείων από αλλοδαπές αρχές για τους λόγους που επιβάλλει το Π.Δ.

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ: Από το 1987 έως σήμερα έχουν εκδοθεί περί τα έντεκα βασικά νομοθετήματα που ρυθμίζουν την εν γένει λειτουργία των ηλεκτρονικών Μ.Μ.Ε. και τις αρμοδιότητες της εποπτεύουσας αρχής (Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης), χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει γίνει κωδικοποίηση των σχετικών διατάξεων. Η τυπική φράση με την οποία κλείνει κάθε νεώτερο νομοθέτημα, δηλαδή ότι: «κάθε αντίθετη διάταξη προς τις διατάξεις του παρόντος καταργείται» έχει δημιουργήσει **ασάφεια** σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις και, συνέπεια αυτής, **ανασφάλεια δικαίου**. Τα προβλήματα στην εφαρμογή της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας επιτείνονται από το γεγονός ότι, ενίοτε, **«αγνοούνται»** οι ρυθμίσεις του κοινοτικού και του εσωτερικού δικαίου με αποτέλεσμα ο εφαρμοστής του νόμου να αναγκάζεται να καταφύγει σε, όχι πάντα, επιτυχείς ερμηνείες.

Ε.Σ.Ρ.: Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο των ΜΜΕ και για την χορήγηση αδειών λειτουργίας στους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς αλλά και για τον έλεγχο της τήρησης της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τα ιδιωτικά ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά κανάλια είναι το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, το οποίο ιδρύθηκε το 1989 και αποτελεί μία από τις πρώτες **ανεξάρτητες αρχές** στην Ελλάδα.

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Ε.Σ.Ρ. περιλαμβάνεται και η τήρηση μητρώου επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε. μέσα στο οποίο καταχωρούνται σε ειδικές μερίδες στοιχεία, αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εταιρειών μέσων μαζικής ενημέρωσης καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο των Μ.Μ.Ε.

ΑΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΔΙΑΦΑΝΕΙΑ: Από τη μελέτη των στοιχείων του νομοθετικού πλαισίου που καθορίζει τη λειτουργία των Μ.Μ.Ε. και από την ενημέρωση από το προεδρείο του Ε.Σ.Ρ. κατά τη συνάντησή μας, στις 10-5-2013, επιβεβαιώθηκε αυτό που αναφέρει η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής: «Δυστυχώς κυριαρχεί καθεστώς ανομίας και αδιαφάνεια στη λειτουργία των Μ.Μ.Ε.».

Συγκεκριμένα από το 1995 δηλαδή επί δεκαεννέα χρόνια:

- **Δεν γίνεται διασταύρωση των στοιχείων** που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις των Μ.Μ.Ε. με αυτά που αποστέλλονται από άλλες δημόσιες αρχές για την ύπαρξη ασυμβιβάστων ιδιοτήτων.
- **Δεν διενεργείται οικονομικός έλεγχος** στις επιχειρήσεις των Μ.Μ.Ε. και δεν υποβάλλονται εισηγήσεις στο τμήμα διαφάνειας του ΕΣΡ, γιατί δεν εκδόθηκε μέχρι σήμερα υπουργική απόφαση η οποία βάσει του ν. 2328/1995 θα καθορίζει τις αμοιβές των ελεγκτών.
- **Δεν συντάσσονται ετήσιες εκθέσεις** από το ΕΣΡ για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά και επομένως καθίσταται ανέφικτη η καταχώρηση στοιχείων στο μητρώο επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε.
- **Από το 2005 καταργήθηκε η υπουργική απόφαση (ν.2310/2005)** που προέβλεπε ότι κάθε επιχείρηση, πριν την υπογραφή της σύμβασης, όφειλε να υποβάλει αίτηση για έκδοση πιστοποιητικού για τον έλεγχο ασυμβιβάστων, ενώ απαιτείται πλέον μόνο μια υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου.
- **Από το 2007 δεν τηρείται μητρώο επιχειρήσεων** που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις από το Ε.Σ.Ρ. Έχει καταργηθεί με την υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β'1673/23-8-2007).

Και συμβαίνουν όλα αυτά, ενώ:

- **Οι πολιτικοί αρχηγοί υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας,** στις 15/12/2009, αποφάσισαν να γίνει συζήτηση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και να υποβληθούν προτάσεις για θέματα λειτουργίας και ελέγχου των Μ.Μ.Ε.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η επιτροπή κάλεσε σε ακροάσεις τους αρμοδίους και εμπλεκομένους με το πρόβλημα φορείς σε οκτώ συνεδριάσεις. Υπέβαλε προτάσεις για «να δοθεί τέλος στο καθεστώς ανομίας και αδιαφάνειας που κυριαρχεί στη λειτουργία των Μ.Μ.Ε. και να μπει τάξη στις αυθαιρεσίες», δυστυχώς όμως δεν ελήφθησαν υπόψη από την εκτελεστική εξουσία.

- **Η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας** με την υπ' αριθμ. 3578/2010 απόφασή της, έκρινε μεταξύ άλλων ότι: «η ίδρυση και η λειτουργία παρανόμως τηλεοπτικών σταθμών αντίκειται στο Σύνταγμα, από το οποίο απορρέει η υποχρέωση του κράτους για την πιστή εφαρμογή των νόμων και της αρχής της ισότητας. Η επ' αόριστον ανοχή της λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, οι οποίοι ιδρύθηκαν και λειτούργησαν παρανόμως, αντίκειται προς το Σύνταγμα. Πρώτον μεν αντιβαίνει προς την θεμελιώδη συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου, από την οποία απορρέει η υποχρέωση του κράτους να εγγυάται υπέρ των πολιτών του πιστή εφαρμογή του νόμου και να προασπίζει τα δημόσια αγαθά. Τούτο επιτυγχάνεται με την αποτελεσματική λειτουργία των κρατικών υπηρεσιών εφαρμογής και επιβολής του νόμου. Έτσι διαφυλάσσεται το κύρος του νόμου και επιβεβαιώνεται η εμπιστοσύνη των πολιτών στην έννομη τάξη, που πρέπει να γίνεται από όλους σεβαστή. Δεύτερον δε, η επίμαχη ρύθμιση αντιβαίνει προς την συνταγματική αρχή της ισότητας. Διότι θέτει τα πρόσωπα εκείνα, τα οποία, ενώ είχαν την πραγματική δυνατότητα και την βούληση να ιδρύσουν τηλεοπτικό σταθμό, δεν το έπραξαν όμως αυθαιρέτως και δεν παρέβησαν τον νόμο, σε εξόχως μειονεκτική μοίρα σε σχέση με τα πρόσωπα, τα οποία, με την αυθαίρετη κατάληψη ραδιοσυχνότητας, ίδρυσαν παρανόμως, χωρίς δηλαδή άδεια, τηλεοπτικό σταθμό. Πράγματι, τα τελευταία αυτά πρόσωπα νέμονται τον τομέα της αγοράς των τηλεοπτικών υπηρεσιών, η λειτουργία της οποίας μάλιστα συνδέεται με την καίριας σημασίας σε μία δημοκρατική πολιτεία άσκηση των δικαιωμάτων του πληροφορείν και του πληροφορείσθαι».
- **Στις ετήσιες εκθέσεις του ΕΣΡ** και όπως τόνισε ο πρόεδρος του, η χορήγηση αδειών θα συνέβαλε ουσιαστικά στην πλήρη καταγραφή όσων δραστηριοποιούνται στο χώρο των Μ.Μ.Ε., θα αποσαφήνιζε το ραδιοτηλεοπτικό πεδίο και θα καταστούσε την εποπτεία και τον έλεγ-

χο των ραδιοφωνικών, τηλεοπτικών και λοιπών επιχειρήσεων αποτελεσματικότερο.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, Σίμος Κεδίκογλου, μετά τη συνάντηση με την Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στις 10.5.2013, και τη συζήτηση για το επίμαχο αυτό ζήτημα, δήλωσε: «Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να θέσει τέρμα σε μια εικοσάχρονη εκκρεμότητα - παγκόσμια πρωτοτυπία - σχετικά με τη νομιμότητα της λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Επιτακτική είναι η ανάγκη για διαφάνεια στα Μ.Μ.Ε. και ειδικότερα στα οικονομικά τους. Έχει ξεκινήσει διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και σύντομα θα αρχίσει και με τα πολιτικά κόμματα προκειμένου να προωθηθεί το νομοθετικό πλαίσιο».

Η δήλωση αυτή του κ. Κεδίκογλου που εμπειριείχε στοιχεία ειλικρίνειας για την υφιστάμενη αυτή κατάσταση, αλλά και αποφασιστικότητας προκειμένου να τεθεί τάξη από την κυβέρνηση στο ραδιοτηλεοπτικό πεδίο, για να επικρατήσει η νομιμότητα και η διαφάνεια με τη χορήγηση αδειών, προκάλεσε μεν ικανοποίηση, αλλά ο φάκελος παραμένει ανοιχτός μέχρι την υλοποίηση των αποφάσεων, όπως σημειώνεται στον απολογισμό του πρώτου έτους.

ΟΙ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Για να καταστεί δυνατή η αδειοδότηση των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, οι οποίοι έως σήμερα λειτουργούν με επαναλαμβανόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις για 21 χρόνια, θα πρέπει να εκδοθούν οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του ν. 3592/2007 υπουργικές αποφάσεις, σχετικά με τον καθορισμό χάρτη συχνοτήτων κλπ. και να προκηρυχθούν οι άδειες από το ΕΣΡ, το οποίο θα πρέπει να έχει νόμιμη σύνθεση (3515/2013 ΣτΕ Ολομ.).

Προκειμένου δε να έχει αντικείμενο η διαφάνεια στο ραδιοτηλεοπτικό τοπίο, πέραν της ονομαστικοποίησης των μετοχών των ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων μέχρι φυσικού προσώπου, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ζητείται ο τελικός (πραγματικός) δικαιούχος των μετοχών των ως άνω επιχειρήσεων.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΘΕΣΑΜΕ ΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Η προάσπιση και η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ατομικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών προσδίδουν ουσιαστική υπόσταση στην ανθρώπινη ύπαρξη, εκφράζουν τη ποιότητα της δημοκρατίας και χαρακτηρίζουν το επίπεδο του πολιτισμού της κοινωνίας και της χώρας γενικότερα.

Αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για τη φυσική - κοινωνική ύπαρξη και υπόσταση του ανθρώπου, για τη δυνατότητα να ζήσει ως βιολογικό, πνευματικό και κοινωνικό ον. Θέτουν τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες ο καθένας μπορεί και πρέπει να ζει με αξιοπρέπεια, χωρίς εξευτελιστική και διακριτική μεταχείριση. Διασφαλίζουν το δικαίωμα στην τροφή, στη στέγη, στη περίθαλψη, στην εκπαίδευση και στην εργασία.

Συνιστούν τον θεμελιώδη λίθο πάνω στον οποίο η ανθρωπότητα επιχειρεί να οικοδομήσει ένα ειρηνικό και ευνοϊκό μέλλον για όλους τους ανθρώπους στον πλανήτη, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: «Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι σε αξιοπρέπεια και δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση και έχουν την υποχρέωση να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας», (άρθρο 1).

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι συνυφασμένα με την δημοκρατία και συνιστούν αναπόσπαστο στοιχείο της. Δημοκρατία χωρίς αυτά δεν υπάρχει κατ' ουσίαν, αλλά και ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορούν να υπάρξουν έξω και πέρα από το πολίτευμα της δημοκρατίας. Εκτός από την ποσοτική διάστασή της, η δημοκρατία διακρίνεται και για την ποιοτική της, την κοινωνική δικαιοσύνη. Πιο συγκεκριμένα, υφίσταται η προάσπιση των ατομικών δικαιωμάτων της προσωπικής ελευθερίας, του ασύλου, της κατοικίας, της ελευθερίας του Τύπου και της ελευθερίας της γνώμης και της συνείδησης.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα χαρακτηρίζουν το επίπεδο του πολιτισμού, αν δεχθούμε ότι με τον όρο «πολιτισμός» δεν νοείται μόνο η υλική - πνευματική πρόοδος αλλά και η παράλληλη ηθική εξέλιξη, η ηθική διάσταση της ζωής με βασικά συστατικά στοιχεία το δίκαιο, την ελευθερία, την ισότητα, την ανθρωπιά. Όλα αυτά εκφράζουν το σεβασμό της προσωπικότητας του

άλλου καθώς και άλλες ανθρωπιστικές αξίες και δίνουν το αληθινό περιεχόμενο του πολιτισμού.

Όλα αυτά και πολλά άλλα, που αναφέρονται λεπτομερώς στην Οικουμενική και άλλες διακηρύξεις, συναποτελούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και πρέπει να τονισθεί ότι δεν ιεραρχούνται αλλά είναι δεδομένη η ισοτιμία των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων για τον καθένα καθώς και η μεταξύ τους αλληλεξάρτηση.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως εμφανίζονται σήμερα, δεν εξελίχθηκαν όλα μαζί, στην ίδια ιστορική συγκυρία. Η εξέλιξη και η κατοχύρωσή τους είναι αποτέλεσμα της σταδιακής εμφάνισης των αναγκών του ανθρώπου και των κοινωνιών και αποτέλεσμα εθνικών και κοινωνικών συγκρούσεων, ενίοτε δε ιδιαίτερα βιαιών.

ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ελληνική έννομη τάξη διέπεται από κανόνες σεβασμού του κράτους δικαίου. Η παρουσία της Ελλάδας στο διεθνές δίκαιο έχει σημαντική ιστορική διάσταση (ιδρυτικό μέλος Ο.Η.Ε., παλαιό μέλος Ε.Ε. και ΝΑΤΟ), και προσλαμβάνει ιδιαίτερη σημασία, καθότι βασικό συστατικό της πολιτικής της είναι ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που αποτελούν θεμέλιο της διεθνούς κοινότητας.

Στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων η χώρα μας λαμβάνει υπόψη της τις παρατηρήσεις των διεθνών οργανισμών και συνεργάζεται με αυτούς στην προσπάθεια για την βελτίωση των δικαιωμάτων των ατόμων που βρίσκονται εντός της επικράτειάς της.

Η σοβαρή και χωρίς προηγούμενο δημοσιονομική κρίση που βιώνει η χώρα μας πλήττει ιδιαίτερα τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών καθώς και η εφαρμογή μέτρων προσαρμογής στις νέες συνθήκες, είναι μια ανοικτή πρόκληση που καλείται η χώρα μας να αντιμετωπίσει στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που πηγάζουν από την εσωτερική και διεθνή νομοθεσία.

Παρά τις εξαιρετικά αντίξοες οικονομικές συνθήκες οι ελληνικές αρχές καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου το επίπεδο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να είναι σεβαστό από όλους τους φορείς και τα όργανα της πολιτείας, με σκοπό την εγγύηση των κανόνων της ελευθερίας, χωρίς διακρίσεις, δημοκρατικής κοινωνίας.

Για να είναι τούτο εφικτό πρέπει να υπάρχουν οι κατάλληλες δομές και διαδικασίες, η αξιοποίηση των οποίων θα αποφέρει θετικά αποτελέσματα. Έτσι θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι υπάρχει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο, τους αξιόπιστους θεσμούς και υπηρεσίες που θα σέβονται και θα προστατεύουν το πλήρες εύρος των ατομικών πολιτικών και οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων. Αυτό όμως απαιτεί παράλληλα και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για να εφαρμοστούν τα δικαιώματα αυτά στην πράξη, όπως για παράδειγμα μέσω των αναγκαίων πολιτικών, τον καθορισμό της στρατηγικής και την κατανομή των πόρων.

Απαιτείται η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και της πρακτικής εφαρμογής των επιλεγμένων πολιτικών για την εξασφάλιση ουσιαστικών προϋποθέσεων οι οποίες θα πληρούν τις πραγματικές ανάγκες αλλά και τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Οι απόψεις και οι εκτιμήσεις αυτές, οδήγησαν, εκ των πραγμάτων, σε υποχρέωση να αντιμετωπίσουμε ένα τέτοιο πολυσύνθετο θέμα, οργανωμένα, με μεθοδικότητα και αποτελεσματικότητα και αυτό μπορούσε να γίνει μόνο με την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου, που δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν είχε εκπονηθεί στη χώρα μας.

Το σχέδιο δράσης εκπονήθηκε από ειδική ομάδα εργασίας, η οποία συστάθηκε με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συμμετείχαν εκπρόσωποι υπουργείων, κρατικών φορέων καθώς και ανεξαρτήτων – συμβουλευτικών προς την πολιτεία οργάνων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η ομάδα εργασίας ήταν σε επαφή και είχε διάλογο με εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών και συμμετείχε σε ανοιχτές εκδηλώσεις, με τις οργανώσεις που ειδικεύονται στο χώρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα.

Το σχέδιο συντάχθηκε κατά τα διεθνή πρότυπα, μετά από μελέτη των σχετικών κειμένων του Ο.Η.Ε. και βελτίστων εθνικών πρακτικών. Άλλωστε, διεθνείς οργανισμοί, όπως ο Ο.Η.Ε. και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνιστούν στα κράτη να υιοθετήσουν ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το εθνικό σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ένας «οδικός χάρτης» που προσδιορίζει πώς πρέπει να πορευθούμε με στόχο την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παρέχει ένα σαφές, συνεκτικό και συστηματικό τρόπο για την αντιμετώπιση των προτεραιοτήτων αυτών.

Το περιεχόμενο του σχεδίου δράσης αποτελεί «χρήσιμο οδηγό» για όλες τις διοικητικές, κυβερνητικές, νομοθετικές και δικαστικές δομές για θέματα των αρμοδιοτήτων τους, για φορείς και θεσμούς που ασχολούνται με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και για διεθνείς οργανισμούς και άλλα όργανα με τομείς δραστηριότητας, οι οποίοι άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το σχέδιο δράσης μπορεί να οδηγήσει σε βελτιώσεις σε ό,τι αφορά την

προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για μια σειρά από τομείς, όπως: η δικαιοσύνη, η στέγαση, η αστυνόμευση, η υγεία, η εργασία, ο σωφρονισμός, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, τα δικαιώματα των παιδιών, των ευπαθών κοινωνικά ομάδων ή και το περιβάλλον.

Αποτελεί πολυτομεακή και συντονισμένη προσπάθεια της ελληνικής διοίκησης, για την περαιτέρω προάσπιση και προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη και τις συστάσεις που απευθύνονται από διεθνείς οργανισμούς στο πλαίσιο της αξιολόγησης της χώρας μας για τις δράσεις της στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Περιλαμβάνει ειδικούς, μετρήσιμους, εφικτούς στόχους και χρονικά καθορισμένες δεσμεύσεις, ενώ προσδιορίζει την κατεύθυνση προαγωγής και διαφύλαξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από κάθε είδους κινδύνους και παραβιάσεις.

Τέλος, επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας για συνεχή και ανοιχτό διάλογο καθώς και συνεργασία σε κάθε πρόταση και άποψη, με σκοπό την πραγματοποίηση και τη βελτίωση του εγχειρήματος.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑ

ΜΕΤΡΑ

Στο εθνικό σχέδιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχει ενταχθεί ειδικό κεφάλαιο κατά της ρατσιστικής βίας και μισαλλοδοξίας και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη λήψη μέτρων για την πρόληψη και δραστική καταστολή τους. Αντιμετωπίζονται ως φαινόμενα που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και αποτελούν σοβαρή απειλή για την κοινωνική γαλήνη και συνοχή. Η αντιμετώπισή τους απορρέει από το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο και υπακούει στο ελληνικό Σύνταγμα, στα άρθρα 2 και 5, όπου προβλέπεται ότι: «όλοι όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων. Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο».

Η ισχύουσα νομοθεσία περιέχει αρκετές διατάξεις για την καταπολέμηση του ρατσισμού. Όπως:

- Ο ν.927/1979 μερίμνησε για τον ποινικό κολασμό, είτε των πράξεων ή των ενεργειών που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία, είτε της έκφρασης προσβλητικών ιδεών κατά ατόμων ή ομάδων εκ μόνου του λόγου της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής ή του θρησκευύματος αυτών.
- Στο άρθρο 79 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα το ρατσιστικό κίνητρο τυποποιείται ως κριτήριο για τη δικαστική επιμέτρηση της ποινής.
- Ο ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού» αποσκοπεί στη θέσπιση του γενικού πλαισίου ρυθμίσεως για την καταπολέμηση των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας.
- Ο ν.3386/2005, προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση αδειών διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσης σε αλλοδαπούς που υπήρξαν θύματα εγκληματικών ενεργειών, φυλετικών και λοιπών διακρίσεων,

οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του ν.927/1979, αλλά και στο άρθρο 16 του ν.3304/2005, εφόσον έχει ασκηθεί γι' αυτές ποινική δίωξη και μέχρι να εκδοθεί δικαστική απόφαση.

Η καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας και της ξενοφοβίας αποτελεί άμεση προτεραιότητα και για τον σκοπό αυτό έχουν ληφθεί πρακτικά, υπεύθυνα και αποτελεσματικά μέτρα και έχουν σχεδιασθεί δράσεις:

A. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου

- Έχει κατατεθεί στη Βουλή σχέδιο νόμου για τη «τροποποίηση του νόμου 927/1979 και την προσαρμογή του στην απόφαση – πλαίσιο 2008/913/ΔΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου».
- Έχει υπογραφεί και εκκρεμεί η κύρωση του πρωτοκόλλου στην ευρωπαϊκή σύμβαση για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, το οποίο αφορά την καταπολέμηση πράξεων ρατσιστικού ή ξενοφοβικού χαρακτήρα και μισαλλόδοξου λόγου που τελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων.

B. Άμεση και συντονισμένη δραστηριότητα με:

- Την πρόβλεψη ειδικού κεφαλαίου στο εθνικό σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για την πρόληψη και τη δραστική καταστολή του φαινομένου του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Εδώ αναφέρονται:

1. Ανελημμένες δράσεις για τη βελτίωση της υφισταμένης κατάστασης:

- Τοποθέτηση ειδικού εισαγγελέα ρατσιστικής βίας για την εποπτεία των ρατσιστικών υποθέσεων.
- Σύσταση αστυνομικών τμημάτων και γραφείων αντιμετώπισης ρατσιστικής βίας.
- Έκδοση εγκυκλίων από τις αστυνομικές αρχές για τη διερεύνηση του ρατσιστικού κινήτρου.
- Έκδοση και διανομή εγχειριδίου συμπεριφοράς προς το αστυνομικό προσωπικό.
- Δυνατότητα ενημέρωσης των αλλοδαπών από τις ελληνικές αρχές με φυλλάδια και την τηλεφωνική γραμμή 11414.

2. Δέσμη δράσεων προς υλοποίηση με:

- Αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου χορήγησης της ιθαγένειας, για την ομαλότερη κοινωνική ένταξη των μεταναστών και των τέκνων τους και την άμβλυση των στερεοτύπων και του ρατσισμού απέναντι στους μεταναστευτικούς πληθυσμούς της χώρας.
- Απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου για τη μετανάστευση για την εξάλειψη του ρατσισμού και των κοινωνικών στερεοτύπων απέναντι στους μεταναστευτικούς πληθυσμούς.
- Κύρωση κώδικα μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης.
- Κατάρτιση νέου εθνικού σχεδίου ένταξης μεταναστών.
- Συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των περιστατικών βίας, δηλαδή σχεδιασμός και ανάπτυξη αξιόπιστου συστήματος συλλογής και επεξεργασίας επίσημων στατιστικών στοιχείων για την παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους, μέσω και της σταδιακής υλοποίησης των έργων της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.
- Επικαιροποίηση - έκδοση εγκυκλίων διαταγών για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών κρουσμάτων.
- Δημιουργία διαύλων συνεργασίας των κρατικών αρχών με άλλους φορείς.
- Ειδική εκπαίδευση του προσωπικού κρατικών υπηρεσιών σε πρακτικές αντιμετώπισης των ρατσιστικών φαινομένων.
- Εκπαίδευση, μέσω σεμιναρίων και συνεδρίων σε διωκτικές και δικαστικές αρχές, για την αποτελεσματική δίωξη και τιμωρία των ρατσιστικών περιστατικών.

Σημαντική είναι επίσης η προσπάθεια για την ευαισθητοποίηση και την αντίδραση της ελληνικής κοινωνίας σε τέτοιου είδους φαινόμενα. Στο πλαίσιο αυτό έγιναν παρεμβάσεις και συνεντεύξεις Τύπου για επίκαιρα θέματα ρατσιστικής βίας και συμπεριφοράς.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στις 21 Μαρτίου 2014, Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού, οργανώθηκαν με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μεγάλες εκδηλώσεις στην Ακρόπολη.

Περισσότερα από 2500 παιδιά διαφόρων εθνικοτήτων, αλλά και ΑμεΑ σχηματίζοντας «ανθρώπινη αλυσίδα» γύρω από τον Παρθενώνα και με

σύνθημα: «Αγκαλιάζουμε την Ακρόπολη, Αγκαλιάζουμε τη Δημοκρατία, Αγκαλιάζουμε την Ανθρωπότητα», έστειλαν μήνυμα αγάπης, ειρηνικής και δημιουργικής συμβίωσης ανθρώπων και λαών χωρίς διακρίσεις.

Ακολούθησαν καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στο χώρο του μουσείου της Ακρόπολης, τις οποίες τίμησαν με τη παρουσία τους ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κος Κάρολος Παπούλιας, οι υπουργοί Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Χαρ. Αθανασίου, Παιδείας και Θρησκευμάτων Κ. Αρβανιτόπουλος, Πολιτισμού & Αθλητισμού Π. Παναγιωτόπουλος.

Ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Γ. Σούρλας, δήλωσε:

«Ματαιοπονούν οι ρατσιστές, οι μισαλλόδοξοι και όσοι πιστεύουν ότι μπορούν να αναβιώσουν ένα παγανιστικό πρωτογονισμό, με θηριώδεις διαστάσεις και απάνθρωπες επιπτώσεις, εκθέτοντας την χώρα μας.

Ματαιοπονούν αν πιστεύουν ότι μπορούν να εμπορευούνται τον πατριωτισμό και το θρησκευτικό συναίσθημα των Ελλήνων, να ανάγουν σε ιδεολογία τον ρατσισμό.

Ο ρατσισμός δεν είναι μόνο στίγμα για την εποχή μας. Είναι λεηλασία της ανθρώπινης ψυχής».

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗ ΓΟΡΤΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Στη Γόρτυνα της Κρήτης έγινε η παρουσίαση του εθνικού σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και στο δήμο κατατέθηκε το πρώτο έντυπο του σχεδίου.

Η παρουσίαση έγινε στο πλαίσιο συνεδρίου, που διοργάνωσε η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε συνεργασία με την περιφέρεια Κρήτης, το δήμο Γόρτυνας και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου. Πραγματοποιήθηκε διήμερο συνέδριο, στις 15 και 16 Μαρτίου 2014, στο Ηράκλειο και στη Γόρτυνα αντίστοιχα, με θέμα: «Δικαιώμά μου 2500 χρόνια, Η μεγάλη αλήθεια: Τα ανθρώπινα δικαιώματα στον ευρωπαϊκό χώρο. Η αρχή έγινε από τη Γόρτυνα».

Η Γόρτυνα επελέγη ως χώρος όπου ανακαλύφθηκε η μεγάλη επιγραφή της Γόρτυνας, το αρχαιότερο γραπτό νομοθετικό κείμενο της Ευρώπης για ατομικά δικαιώματα για ένα ευρύ φάσμα ποινικού, αστικού, κληρονομικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας. Ακόμη και ο Πλάτων μιλάει με θαυμασμό για το πολίτευμα και την ευταξία της Γόρτυνας.

Στο διήμερο συνέδριο, του οποίου η έναρξη έγινε στο Ηράκλειο, καθηγητές Πανεπιστημίου, ιστορικοί, ερευνητές έκαναν εισηγήσεις για την διασφάλιση των δικαιωμάτων στις γραπτές νομοθεσίες των Κρητών πολιτών από τον 7ο αιώνα καθώς και για θεμελιώδη δικαιώματα της κλασσικής Αθήνας, των ηλικιωμένων στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Έχοντας ως σημείο αναφοράς τον κώδικα της Γόρτυνας, ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Γ. Σούρλας παρουσίασε στο συνέδριο το πρώτο ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπου μεταξύ άλλων, τόνισε ότι: «Τα ανθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινότητας. Σε αυτό το παγκόσμιο γίνεσθαι δεν πρέπει να απουσιάζει η Ελλάδα. Η χώρα που γέννησε τη δημοκρατία, το πολίτευμα της λαϊκής κυριαρχίας, που άνοιξε το δρόμο για ατομικά, πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα. Χωρίς τη δημοκρατία δεν υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα, ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η Ελλάδα, ως χώρα, έχει να παρουσιάσει την αρχαιότερη γνωστή, ως σήμερα, νομοθεσία επί ευρωπαϊκού εδάφους, τον κώδικα που βρίσκεται χαραγμένος σε πέτρινες στήλες από το πρώτο ήμισυ του 5ου π.Χ. αιώνα, στον αρχαιολογικό χώρο της Γόρτυνας της Κρήτης.

Η βαριά αυτή κληρονομιά, η μεγάλη παρακαταθήκη, η δεξαμενή ελευθερίας και ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μας υπαγορεύουν και σήμερα, όχι μόνο να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά να διαδραματίσουμε πρωταγωνιστικό ρόλο.

Οι απόψεις και οι εκτιμήσεις αυτές οδήγησαν, εκ των πραγμάτων, σε υποχρέωση να αντιμετωπίσουμε ένα τέτοιο πολυσύνθετο θέμα, οργανωμένα, με μεθοδικότητα και αποτελεσματικότητα και αυτό κατέστη εφικτό βάσει ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Με το σχέδιο αυτό καθορίζεται ένα δεσμευτικό πλαίσιο προτεραιοτήτων και δράσεων για 16 δικαιώματα».

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΣΙΤΙΣΗ

Στις προτεραιότητες των δικαιωμάτων που καταγράφονται στο εθνικό σχέδιο δράσης είναι αυτό της επιβίωσης, προϋπόθεση της οποίας είναι η διατροφή και στέγη.

Είναι ζητήματα που θέτουν επιτακτικά τα ερωτήματα:

- Πώς μπορεί να υπάρξει δυνατότητα διεκδίκησης δικαιωμάτων από ανθρώπους που ζουν χωρίς κρεβάτι και ένα πιάτο φαγητό;
- Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η κοινωνική γαλήνη, να υπάρξει κοινωνική δικαιοσύνη, κοινωνική συνοχή μ' αυτές τις φοβερές ανισότητες;

Και όταν τα φαινόμενα της εξαθλίωσης αυξάνουν και της κοινωνικής ανισότητας επιτείνονται, το μέλλον της κοινωνίας είναι αβέβαιο.

Η Γενική Γραμματεία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με σύνθημα-μήνυμα: **«Κανένας Άστεγος, Κανένας Πεινασμένος»**, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων της, ξεκίνησε αγώνα για την επίτευξη των επιδιώξεων αυτών με την πεποίθηση ότι θα υπάρξει ανταπόκριση και αποτέλεσμα.

Στις **20 Σεπτεμβρίου 2013** ο Γενικός Γραμματέας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Γ. Σούρλας, συναντήθηκε με τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμο για τους αστέγους. Υπήρξε κοινή διαπίστωση, ότι η ύπαρξη αστέγων και ιδιαίτερα εκείνων που διαβιούν σε δημόσιους ή εξωτερικούς χώρους και βρίσκονται εκτεθειμένοι στις άσχημες καιρικές συνθήκες, τη βία και την πείνα, χωρίς στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής, προσβάλλει κάθε έννοια ανθρώπινης αξιοπρέπειας και κοινωνικής ευαισθησίας και καθιστά επιτακτική την ανάγκη για λήψη μέτρων άμεσης απόδοσης.

Τη συνάντηση αυτή ακολούθησε σύσκεψη, στις **27 Νοεμβρίου 2013**, υπό τον Αρχιεπίσκοπο με συμμετοχή υπουργών, δημάρχων και υπηρεσιακών παραγόντων, κατά την οποία υιοθετήθηκε η πρόταση της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων **«Κανένας Άστεγος, Κανένας Πεινασμένος»**.

Τα αρμόδια υπουργεία και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός αποφάσισαν και προώθησαν πρόγραμμα για τη στέγη και τη διατροφή, με διάθεση πιστώσεων και εξασφάλιση υποδομών, δίνοντας προτεραιότητα στην κοινωνική κατοικία, σε συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΥΝΑΤΩΝ – ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Με θέμα: «Ενίσχυση των οικονομικά αδυνάτων - Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα», πραγματοποιήθηκε συζήτηση στη Βουλή στις 23 Οκτωβρίου 2013, που οργάνωσε η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την συμμετοχή των υπουργών Οικονομικών Γ. Στουρνάρα και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Γ. Βρούτση.

Επισημάνθηκε ότι, για πρώτη φορά στα κοινοβουλευτικά χρονικά, τον Ιούνιο του 1998, ο βουλευτής Γ. Σούρλας κατέθεσε πρόταση νόμου για την στήριξη των οικονομικά αδυνάτων (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα), την οποία συνυπέγραψαν 14 βουλευτές της Ν.Δ. Η πρόταση αυτή απερρίφθη μετ' επαίνων!

Ακολούθησε πρόταση νόμου βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, Οκτώβριος 2000, και στη συνέχεια του Συνασπισμού, Ιούλιος 2004, αλλά δυστυχώς δεν έγινε καμία πρόταση δεκτή, παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα με τον ν. 1426/1984 κύρωσε τον ευρωπαϊκό κοινωνικό χάρτη στο άρθρο 13 του οποίου αναφέρεται η προστασία των οικονομικά αδυνάτων και επισημαίνεται ότι η μη κατοχύρωσή τους συνιστά περιορισμό των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Έστω και μετά παρέλευσης 15 ετών, με τον ν.4093/2012 έγιναν οι πρώτες νομοθετικές ρυθμίσεις για την καθιέρωση ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος για την στήριξη ατόμων και οικογενειών που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Βάσει του ανωτέρω νόμου:

1. Τίθεται σε πιλοτική εφαρμογή πρόγραμμα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε δύο περιοχές της επικράτειας με διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, οι οποίες θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης 3 της παρούσας υποπαραγράφου.
2. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, παρέχοντας στους δικαιούχους ενίσχυση εισοδήματος συνδυαζόμενη με δράσεις κοινωνικής επανένταξης. Το πρόγραμμα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις εκάστοτε εφαρμοζόμενες πολιτικές για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι παριστάμενοι υπουργοί ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι βάσει του νόμου αυτού προβλέπεται να τεθεί σε εφαρμογή πιλοτικό πρόγραμμα ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος με κοινή υπουργική απόφαση με την οποία θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής.

Τελικά, τον Οκτώβριο του 2014, αρχίζει η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα σε δέκα δήμους της χώρας, με προτεραιότητα στους πολίτες που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και δεν έχουν άλλο εισόδημα. Το 2015 προβλέπεται η επέκταση της εφαρμογής του σε όλη την χώρα.

Η ενίσχυση των οικονομικά αδυνάτων αποτελεί έμπρακτη επιβεβαίωση της κοινωνικής ευαισθησίας, εξέλιξη για την οποία η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκφράζει την μεγάλη της ικανοποίηση γιατί έτσι εξασφαλίζεται η διαβίωση ως πρωταρχικό ανθρώπινο δικαίωμα.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Την 1η Οκτωβρίου 2013 - Παγκόσμια Ημέρα για την Τρίτη Ηλικία - διοργανώθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή για Θέματα Ισότητας Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και την συμμετοχή βουλευτών και εκπροσώπων μη κυβερνητικών οργανώσεων, ημερίδα με θέμα: «Σεβασμός στα Δικαιώματα των Ηλικιωμένων».

Έγινε ευρεία συζήτηση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι καθώς και για τις προοπτικές που προδιαγράφονται.

Επισημάνθηκε ότι:

- Παρά τη γήρανση του πληθυσμού, την ευάλωτη φύση των ηλικιωμένων και τις αναφορές που γίνονται στα ηλικιωμένα άτομα σε άλλες διεθνείς συμβάσεις, δεν υπάρχει διεθνής σύμβαση η οποία να εστιάζεται αποκλειστικά στα δικαιώματα των ηλικιωμένων.
- Τα δικαιώματα των ηλικιωμένων προστατεύονται μόνο υπό τη γενική έννοια «ανθρώπινα δικαιώματα». Η προστασία προκύπτει από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων και θεμελιώνεται στα δικαιώματα της ανθρώπινης ελευθερίας και αξιοπρέπειας και στις αρχές της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης.

Προκειμένου οι ηλικιωμένοι να μετέχουν ενεργά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προγραμματίζει τις ακόλουθες δράσεις:

- α) Εκπόνηση προγράμματος για τους ηλικιωμένους που εντάσσεται στο εθνικό σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου.
- β) Σύσταση εθνικού συμβουλίου πρεσβυτέρων ελλήνων πολιτών, που θα αποτελείται από εκπροσώπους φορέων ηλικιωμένων, θα έχει λόγο για όλα τα θέματα που τους αφορούν και γενικότερα για εθνικά και κοινωνικά ζητήματα.
- γ) Συζήτηση στη Βουλή σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων την 1η Οκτωβρίου εκάστου έτους στο πλαίσιο του εορτασμού της παγκόσμιας ημέρας ηλικιωμένων.
- δ) Παραχώρηση του ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος κατά προτεραιότητα στους ηλικιωμένους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Στην ημερίδα που έγινε την 1η Οκτωβρίου 2014, την οποία συνδιοργάνωσαν η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής και το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με τις προτάσεις – αποφάσεις της προηγούμενης χρονιάς, ανακοινώθηκε ότι:

- Εκπονήθηκε πρόγραμμα για τους ηλικιωμένους και εντάχθηκε στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.
- Έγινε αποδεκτή η πρόταση της Γενικής Γραμματείας από την πολιτική ηγεσία η οποία υποβλήθηκε υπό τη μορφή σχεδίου νόμου για τη σύσταση εθνικού συμβουλίου ηλικιωμένων.
- Ανακοινώθηκε η εφαρμογή του προγράμματος για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, από τον Οκτώβριο, κατά προτεραιότητα στους ηλικιωμένους που ζουν σε απόλυτη φτώχεια.
- Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, ανέλαβε να εισηγηθεί στη Διάσκεψη των Προέδρων την καθιέρωση συζήτησης προ ημερησίας διάταξης στη Βουλή, την Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Η προστασία και η προαγωγή της υγείας αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα και συνιστά υποχρέωση του Κράτους που απορρέει από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το Σύνταγμά μας (Άρθρο 21).

Το δικαίωμα αυτό εντάχθηκε στο εθνικό σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου, ενώ στην ιεράρχηση στο χώρο της υγείας, αποφασίστηκε να δοθεί προτεραιότητα σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, όπως είναι οι τοξικομανείς.

Έτσι εκπονήθηκε σχέδιο χάρτας δικαιωμάτων των εξαρτημένων ατόμων, για πρώτη φορά στη χώρα μας τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η χάρτα παρουσιάσθηκε σε ημερίδα, που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας σε συνεργασία με την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών και τον Κλάδο Ουσιοεξαρτήσεων της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας στις 26/6/2014 «Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών».

Στην συζήτηση συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, η Εθνική Συντονίστρια κατά των Ναρκωτικών και εκπρόσωποι συλλόγων θεραπευομένων και των οικογενειών τους.

Μετά την ευρεία συζήτηση που έγινε, τη διατύπωση απόψεων, προτάσεων και παρατηρήσεων αποφασίστηκε να τεθεί η χάρτα σε δημόσια διαβούλευση, προκειμένου να προχωρήσουμε στην οριστική διατύπωσή της, με την έκφραση γνώμης της Κοινωνίας των Πολιτών και των ενδιαφερομένων φορέων.

Η χάρτα αναφέρεται στους χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών και κυρίως στα εξαρτημένα άτομα, δηλαδή τα άτομα που πληρούν τα διαγνωστικά κριτήρια του ICD-10 για την εξάρτηση.

Το σχέδιο χάρτας περιλαμβάνει τα εξής δικαιώματα:

- Επιλογής ή απόρριψης της φροντίδας.
- Καθολικής, ισότιμης πρόσβασης σε φροντίδα υγείας· διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας.
- Απορρήτου.
- Επιλογής από τον θεραπευόμενο της ενδεδειγμένης θεραπείας που βασίζεται στη γνώση κατόπιν ενημέρωσης.

- Λήψης εξατομικευμένης ολιστικής θεραπείας.
- Παροχής ποιοτικών υπηρεσιών υγείας.
- Απρόσκοπτης πρόσβασης στη φροντίδα.
- Παροχής υπηρεσιών με σεβασμό στην προσωπικότητα του ατόμου.
- Συμμετοχής των εξαρτημένων στη διαμόρφωση αποφάσεων σχετικά με την πολιτική κατά των εξαρτήσεων.
- Παροχής υπηρεσιών υγείας από εξειδικευμένο προσωπικό.
- Ίσης μεταχείρισης.
- Ισοδύναμης φροντίδας.
- Εργασίας.
- Σωστής πληροφόρησης: αντιμετωπίζοντας το στίγμα της εξάρτησης από ναρκωτικά.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο στην εκπόνηση εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού, το οποίο αποτελεί προβλεπόμενη δέσμευση και δράση προς υλοποίηση, στα πλαίσια του εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Ειδικότερα, προβλέπονται: η βέλτιστη δυνατή ανάπτυξη μηχανισμού εκπόνησης και παρακολούθησης του εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού και δράσεις, όπως:

- Υποστηρικτικές παρεμβάσεις και κοινωνικές υπηρεσίες σε περιοχές που διαβιούν παιδιά κάτω από ιδιαίτερα μειονεκτικές συνθήκες.
- Διεύρυνση της υλοποίησης του θεσμού της αναδοχής - λειτουργία προβλεπόμενου μητρώου αναδόχων οικογενειών.
- Θεσμοθέτηση προδιαγραφών για τη λειτουργία των ιδρυμάτων και λοιπών φορέων παιδικής προστασίας.
- Διασφάλιση της πρόσβασης όλων, ανεξαιρέτως, των παιδιών σε φροντίδα υγείας, ιατροφαρμακευτική και νοσηλευτική περίθαλψη.
- Ενέργειες για την καταπολέμηση της ελλιπούς φοίτησης και της σχολικής διαρροής, κυρίως σε ευάλωτες πληθυσμιακά ομάδες.

Η υποχρέωση αυτή της εκπόνησης σχεδίου δράσης προκύπτει από τις καταληκτικές παρατηρήσεις προς την Ελλάδα της Επιτροπής της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC/C/GRC/CO/2-3), της 15^{ης} Ιουνίου 2012. Ενόψει της επόμενης περιοδικής αξιολόγησης της χώρας από την Επιτροπή της Σύμβασης του Ο.Η.Ε., το 2017, επιβάλλεται η ουσιαστική διαμόρφωση συντονισμένης εθνικής πολιτικής για την προώθηση και την εφαρμογή των διατάξεων της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν.2101/2012). Θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις και παρεμβάσεις, καθώς και τη δημιουργία εθνικού μηχανισμού παρακολούθησης.

Η εκπόνηση σχεδίου αποτελεί χρόνιο αίτημα προς την πολιτεία, ανεξαρτήτων φορέων, όπως του Συνηγόρου του Πολίτη (κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού).

I. ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

- Το σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού εκπονείται από **ειδική ομάδα εργασίας** η οποία αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, κρατικών υπηρεσιών και ανεξαρτήτων φορέων όπως ο Συνήγορος του Παιδιού και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.
- Η σύσταση μηχανισμού παρακολούθησης της σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, θα γίνει εντός του 2015.
- Οι προς υλοποίηση δράσεις εκτείνονται στο χρονικό διάστημα 2014-2019.

Το σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού θα περιλαμβάνει και θα καταγράφει την αναγκαιότητα ύπαρξής του, σύμφωνα και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας και θα αναφέρει ποιά είναι τα δικαιώματα του παιδιού, κατά το διεθνές και ελληνικό δίκαιο, καθώς και τη μεθοδολογία εκπόνησης και παρακολούθησης της υλοποίησής του (διυπουργική επιτροπή εκπόνησης και παρακολούθησης – διαδικασίες διαβούλευσης με συμμετοχή δημοσίων φορέων, ΟΤΑ και ΜΚΟ).

Ειδικότερα, προβλέπονται δράσεις σχετικές με την προσαρμογή της νομοθεσίας, τον συντονισμό των αρμοδίων φορέων, την συλλογή των δεδομένων, την παρακολούθηση της εφαρμογής των δικαιωμάτων, τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Στη συνέχεια θα γίνεται αναφορά στις αρχές της μη διάκρισης, στο δικαίωμα στη ζωή, στην επιβίωση και στην ανάπτυξη, στον σεβασμό των απόψεων του παιδιού και στα ιδιαίτερα ατομικά δικαιώματα των παιδιών, όπως στο όνομα και στην εθνικότητα, στη θρησκευτική ελευθερία, στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και στην πρόσβαση στην κατάλληλη πληροφόρηση.

Αξιοπρόσεκτες θα είναι και οι δράσεις που έχουν σχέση με το οικογενειακό περιβάλλον και τα παιδιά που απομακρύνονται από αυτό (αναδοχή, ιδρύματα - δομές φιλοξενίας και περίθαλψης), με την υιοθεσία και την βία κατά των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης και της παραμέλησης.

Σημαντικές επίσης δράσεις θα περιέχονται σχετικά με την υγεία, την πρόνοια, την αναπηρία, την εκπαίδευση, την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών, καθώς και μέτρα ειδικής προστασίας, όπως κατά την

απονομή της δικαιοσύνης στα παιδιά ή για τα παιδιά ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.

Ιδιαίτερης αναφοράς αξίζουν τα παιδιά που θεωρούνται «ασυνόδευτα», παιδιά προσφύγων και αιτούντων άσυλο ή τα παιδιά του δρόμου, ομάδα η οποία απασχολεί σοβαρά την ελληνική κοινωνία και τη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τα τελευταία χρόνια.

II. ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ

Μεταναστευτικό πρόβλημα

Η Ελλάδα, ως νοτιοανατολικό εξωτερικό σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο δέχεται και τον κύριο όγκο των μεταναστευτικών ροών προς την Ευρώπη, καλείται να διαχειρισθεί για λογαριασμό και των υπολοίπων 27 κρατών - μελών της Ε.Ε. πρωτοφανή, για τα δημογραφικά και δημοσιονομικά δεδομένα της, μεταναστευτική πίεση.

Η χώρα μας, κατά τα τελευταία έτη, έχει επιτύχει σημαντική βελτίωση σε επίπεδο αξιοποίησης πόρων από τα ευρωπαϊκά ταμεία, εν τούτοις παραμένει απροσδιόριστη η δημοσιονομική επιβάρυνση όχι μόνο των μετρήσιμων οικονομικών μεγεθών (π.χ.: προκαλούμενη δαπάνη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας), αλλά και της άδηλης δαπάνης (π.χ.: αριθμός υπαλλήλων μισθοδοτούμενων από τον κρατικό προϋπολογισμό, στους οποίους έχουν ανατεθεί ποικίλα καθήκοντα στο πλαίσιο διαχείρισης του μεταναστευτικού προβλήματος) με συνέπεια η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, να επωμίζεται το μεγαλύτερο βάρος των μεταναστευτικών ροών προς την Ε.Ε.

Επιπροσθέτως, η Ελλάδα γίνεται δέκτης, από ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα, αιτιάσεων αναφορικά με τις συνθήκες κράτησης, τη διερμηνεία και τη δωρεάν νομική βοήθεια για ζητήματα επιστροφών, κράτησης και υποβολής αιτήματος ασύλου των παρανόμως εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών.

Ασυνόδευτα ανήλικα

Με τον όρο «ασυνόδευτα ανήλικα» νοούνται τα παιδιά, υπήκοοι τρίτης χώρας ηλικίας κάτω των 18 ετών, τα οποία φθάνουν στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύονται από ενήλικο υπεύθυνο για τη φροντίδα τους, ή τα ανήλικα που εγκαταλείπονται μετά την είσοδό τους στην Ελλάδα.

Πύλες εισόδου των παρανόμως εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών συ-

γκροτούν τα χερσαία ελληνοτουρκικά σύνορα. Αυξητική μεταναστευτική πίεση εκδηλώνεται και στα θαλάσσια σύνορα του βορειοανατολικού Αιγαίου.

Ο μεγάλος αριθμός των ασυνόδευτων ανήλικων προέρχεται από ασιατικές χώρες, είναι κυρίως αγόρια, ενώ ο μέσος όρος ηλικίας τους είναι τα 16 έτη, καίτοι φαίνεται να διαμορφώνεται πτωτική τάση ως προς τον μέσο όρο της ηλικίας τους.

Ο ακριβής αριθμός των ασυνόδευτων ανήλικων παραμένει άγνωστος, εν τούτοις οι νέες κρατικές δομές για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών (Υπηρεσία Ασύλου και Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής) αναμένεται να συμβάλουν στον άμεσο εντοπισμό των ευάλωτων ομάδων, όπως τα ασυνόδευτα ανήλικα.

Οι λόγοι που ωθούν τα παιδιά αυτά να ξεκινήσουν το μακρύ ταξίδι της προσφυγιάς είναι πολλοί (φτώχεια, ορφάνια, πολεμικές συρράξεις) και εντάσσονται στο ευρύτερο πρόβλημα της μεγάλης μεταναστευτικής πίεσης που καλείται να διαχειρισθεί η Ελλάδα.

Τα παιδιά αυτά πολλές φορές πέφτουν θύματα κυκλωμάτων εμπορίας παιδιών, σεξουαλικής εκμετάλλευσης, παράνομης εργασίας αλλά και παράνομης διακίνησης αλλοδαπών. Τα κυκλώματα, εξάλλου, παράνομης διακίνησης αλλοδαπών επιδεικνύουν εγκληματική εφευρετικότητα, ορίζοντας - μέσω απειλών ή εκβιασμών (π.χ. κατακράτηση συγγενών του ανήλικου ως ομήρων) - ανήλικους ως διακινητές.

Ημερίδα

Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διοργάνωσε, στις 20.3.2013, ημερίδα για τα ασυνόδευτα ανήλικα, που συνέπεσε μάλιστα με την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού. Στην ημερίδα αυτή αναδείχθηκαν όλες οι παράμετροι του ανθρωπιστικού αυτού θέματος.

Ειδικά για τους ασυνόδευτους ανήλικους, τίθεται επιπλέον η διαδικασία διαπίστωσης της ανηλικότητας, η δυσλειτουργία του θεσμού της επιτροπείας και το ζήτημα της έλλειψης δομών φιλοξενίας.

Ισχύον νομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 Π.Δ. 220/2007 προκειμένου περί ασυνόδευτων ανήλικων, ο κατά τόπον αρμόδιος εισαγγελέας Πρωτοδικών, όπου δεν υφίσταται εισαγγελέας ανήλικων, ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για το διορισμό επιτρόπου του ανήλικου.

Από τους διεθνείς οργανισμούς αναφέρεται ότι η Ελλάδα δεν διασφαλί-

ζει στους ασυνόδετους ανηλικούς ικανοποιητική εκπροσώπηση και ότι οι κατά τόπον αρμόδιοι εισαγγελείς πρωτοδικών, οι οποίοι ενεργούν εκ του νόμου ως προσωρινοί επίτροποι των ασυνοδεύτων ανηλικών, δεν έρχονται στην πραγματικότητα σε επαφή με τα ανήλικα αυτά ούτε ενημερώνονται για την μετέπειτα πορεία της υπόθεσης εκάστου ανηλικού.

Οι ελλείψεις του ελληνικού συστήματος προστασίας των ασυνοδεύτων ανηλικών έχουν ήδη επισημανθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) στην από 5-4-2011 απόφασή του, στην υπόθεση Rahimi κατά Ελλάδας, Αφγανού υπηκόου ανηλικού, κατά τον κρίσιμο χρόνο των πραγματικών περιστατικών, ο οποίος εισήλθε ασυνόδετος στην ελληνική επικράτεια. Ομοίως, ο επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου επισημαίνει σε πρόσφατη έκθεσή του τη δυσλειτουργία του θεσμού της επιτροπείας για τα ασυνόδετα ανήλικα, ενώ παροτρύνει τις ελληνικές αρχές να επανεξετάσουν τη σχετική νομοθεσία (CommDH [2013] 6, para 146-148 και 153).

Πραγματικά, ο μεγάλος αριθμός ασυνοδεύτων ανηλικών καθιστά αδύνατη την άσκηση των καθηκόντων του προσωρινού επιτρόπου από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα Πρωτοδικών. Η στατιστική απεικόνιση του συνολικού αριθμού τους είναι ελλιπής και μόνο κατά προσέγγιση και από επιμέρους στατιστικά στοιχεία δύναται να υπολογισθεί. Η λειτουργία της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής αναμένεται να αποδώσει σταδιακά στην ακριβή αποτύπωση του αριθμού των εισερχομένων, στην ελληνική επικράτεια, ασυνοδεύτων ανηλικών.

Αναμόρφωση νομικού πλαισίου

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συστάθηκε **ειδική ομάδα εργασίας** με αντικείμενο την επαναξιολόγηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου που διέπει το καθεστώς επιτροπείας των ασυνοδεύτων ανηλικών.

Στην ομάδα εργασίας έχουν κληθεί και συμμετέχουν εκπρόσωποι των συναρμοδίων υπουργείων και φορέων (Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής) και εκπρόσωποι της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και του Συνηγόρου του Παιδιού.

Η σχετική δράση αναφέρεται και ως υποχρέωση στο εθνικό σχέδιο δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Η αναμόρφωση του σχετικού νομικού πλαισίου επιβάλλεται, προκειμένου η χώρα μας να ενσωματώσει επιτυχώς στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές με τους ασυνοδεύτους ανηλίκους διατάξεις των οδηγιών 2013/32 (άρθρο 25) και 2013/33 (άρθρο 24) και να ανταποκριθεί στις ανάλογες υποχρεώσεις του κανονισμού 604/2013 (άρθρα 6 και 35), ο οποίος είναι αμέσως εφαρμογής.

III. ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΗΛΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Μετά από έρευνες που διεξήχθησαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τις εισαγγελικές αρχές αποκαλύφθηκε ότι:

- Αλλοδαπές εταιρείες, γερμανικών κυρίως συμφερόντων και μάλιστα με έδρα την Κύπρο, αλλά και φυσικών προσώπων άλλων χωρών, δραστηριοποιούνται επί 25 και πλέον έτη, με την τοποθέτηση, σε ανάδοχες οικογένειες και ιδρύματα στην Ελλάδα, ανηλίκων χωρίς τις προβλεπόμενες από την ελληνική νομοθεσία διαδικασίες.
- Λειτουργούν ιδρύματα που φιλοξενούν παραβατικά παιδιά από το εξωτερικό, ακόμη και περιπτώσεις που έχουν νοσηλευτεί ή χρήζουν θεραπείας σε ψυχιατρικές κλινικές. Ουδέποτε, μέχρι σήμερα, έχουν πάρει άδεια από τη χώρα μας προκειμένου να λειτουργήσουν ως ιδρύματα παιδικής πρόνοιας και αγωγής.

Η επικράτηση, επί τόσα χρόνια, αυτού του καθεστώτος δεν απαλλάσσει βέβαια των ευθυνών τα αρμόδια όργανα και τις αρμόδιες υπηρεσίες της χώρας μας, αλλά ταυτόχρονα συνιστά κατάφωρη παραβίαση της κοινοτικής νομοθεσίας και βάνανυση προσβολή της ελληνικής έννομης τάξης από τις αρχές του εξωτερικού.

Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, ταυτόχρονα με τη διερεύνηση από τις εισαγγελικές αρχές για τον εντοπισμό και την έκταση αυτών των περιπτώσεων, το υπουργείο Δικαιοσύνης προωθεί νομοθετική ρύθμιση που θα καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τις τοποθετήσεις ανηλίκων από το εξωτερικό, σε ιδρύματα ή ανάδοχες οικογένειες.

Σε κάθε περίπτωση τίθεται τέλος στο καθεστώς της αυθαιρεσίας, με την τοποθέτηση ανηλίκων από το εξωτερικό σε ανάδοχες οικογένειες και ιδρύματα της χώρας μας χωρίς άδεια, κίνηση στην οποία προέβησαν και άλλες χώρες σε παρόμοιες περιπτώσεις.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΕΤΙΑΣ 2012-2014

Για τις δράσεις της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που αναφέρονται στον απολογισμό 2012-2014, βάσει των στοιχείων των οικονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, **τα συνολικά ποσά που δαπανήθηκαν ανέρχονται σε:**

5.707,00 Ευρώ.

